

Suchedniów: **KULTURALNIE!**

RAPORT PROJEKTU

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne. Edycja 2022

I WSTĘP

Suchedniów – ośmiotysięczne miasto położone w dolinie u podnóża Gór Świętokrzyskich w powiecie skarżyskim, województwie świętokrzyskim. Historia miejscowości sięga XVI wieku i jest nierozdzielnie związana z rozwojem przemysłu na tych terenach. Klucz suchedniowski początkowo był własnością biskupów krakowskich, a później przeszedł na własność Skarbu Państwa, a następnie Banku Polskiego. W Suchedniowie miał siedzibę zarząd Staropolskiego Okręgu Przemysłowego wschodniej części. Wiek XVIII i XIX to rozkwit suchedniowskiego przemysłu, architektury i kultury. W tym okresie osada stała się znaczącym ośrodkiem przemysłowym, gdyż działał tu jeden z trzech w Polsce pieców do przetapiania żelaza, jedyne w kraju blachownie oraz założono jedno z pierwszych muzeów górnictwa. Działał tu również teatr z bardzo dobrym zapleczem artystycznym. Miasto rozwijało się urbanistycznie na planie ulic, które przecinały się pod kątem prostym, bez rynku. Podobny układ możemy zauważyć w Łodzi.

I wojna światowa i zrusyfikowanie zarządu górnictwa zatrzymało rozwój osady przemysłowej. Ostatni Polak na stanowisku naczelnika – Wincenty Choroszewski – umiera w 1901 roku. W okresie międzywojennym miejscowość stała się popularnym kierunkiem letników i kuracjuszy. Otoczenie lasów sosnowych stwarzało specyficzny mikroklimat sprzyjający do leczenia chorób układu oddechowego. Zaznaczyć trzeba, że Suchedniów położony jest na skrzyżowaniu ważnych traktów, między innymi Kraków – Warszawa i od XIX w. posiada stację kolejową. Po II wojnie światowej Suchedniów ponownie postawił na przemysł. Prężnie rozwijały się dwa duże zakłady FUT – Fabryka Urządzeń Transportowych oraz „Marywil” – zakład produkujący rury kamionkowe z gliny, której w okolicach do dziś nie brakuje. Największy rozkwit osady w powojennej historii przypada na lata 60-te XX w. Słynne powiedzenie: *Czego nie kupisz w Warszawie i Krakowie kupisz w Suchedniowie* powstało po zrobieniu zakupów przez premiera Józefa Cyrankiewicza w domu towarowym, który w latach 60-tych był chlubą Suchedniowa w całym regionie. Transformacja lat 90-tych zatrzymała, a następnie zlikwidowała wszystkie duże zakłady przemysłowe, a Suchedniów znów stał się miasteczkiem na dorobku, które stawia na turystykę korzystając z doskonałego położenia i zaplecza hotelowego. Suchedniowski Ośrodek Kultury „Kuźnica” stara się stworzyć atrakcyjną ofertę skierowaną zarówno dla mieszkańców jak i turystów odwiedzających miasteczko.

Punktem wyjścia dla wszelkich działań w sferze społecznej jest poznanie potencjału, potrzeb i oczekiwań osób, do których te działania adresujemy. Badanie tych obszarów nazywamy społeczną diagnozą lokalną. Diagnozę, którą Państwu przedstawiamy, przeprowadzono na potrzeby projektu „SUCHEDNIÓW: KULTURALNIE” realizowanego przez Suchedniowski Ośrodek Kultury „Kuźnica” w Suchedniowie w ramach Programu „Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2022”. Program ten skierowany jest do domów ośrodków kultury, które gotowe są prowadzić nowatorskie działania animacyjne w bezpośredniej współpracy z przedstawicielami społeczności lokalnej. Inicjatywy, które mieszkańcy mogą złożyć powinny być zaplanowane w oparciu o przeprowadzoną wcześniej diagnozę. Taki sposób chcemy zbudować wokół SOK „Kuźnica”, aktywne środowisko współtwórców oferty kulturalnej.

Projekt „Suchedniów: kulturalnie” zakłada zwiększenie aktywności z sferze kultury kilku grup, dotychczas mało aktywnych jako odbiorców oferty SOK „Kuźnica” tj. młodzieży i dorosłych w przedziale wiekowym 30-40 lat , a także środowisko nauczycieli i artystów.

Polityka kulturalna SOK „Kuźnica” opiera się na założeniach: **Dostępności** – oferta budowana z myślą o każdej grupie społecznej, niezależnie od stanu materialnego, wieku, zainteresowań. **Adekwatność i elastyczność** – dostosowanie oferty do specyficznych potrzeb poszczególnych grup społecznych: dzieci, młodzieży, seniorów itp. oraz stałe monitorowanie potrzeb społecznych. **Integracja międzypokoleniowa i międzysektorowa** – stworzenie warunków do spotkań i współdziałania różnych grup wiekowych wokół tematyki szeroko pojętej sztuki i historii. Współpraca i realizacja projektów partnerskich z lokalnymi NGO oraz grupami społecznymi. **Wykorzystanie potencjału ludzkiego i lokalnych kolekcjonerów**, artystów różnych dziedzin sztuki, angażowanie mieszkańców w inicjatywy

społeczne poprzez organizację wystaw historycznych, warsztatów, wykorzystywanie i eksponowanie ich zbiorów, w tym m.in. cykliczna wystawa Suchedniowskie Rody. **Zaangażowanie w proces rewitalizacji miasta** – wyjście ze sztuką i kulturą w przestrzeń miasta w formie plenerów, happeningów, a także stałej ekspozycji w postaci ścieżek edukacyjno – artystycznych, gier terenowych, realizacja długoterminowa zewnętrznej **GALERII KOCIOŁ** nad Suchedniowskim Zalewem. Niestety, na chwilę obecną rewitalizacja miejskiego parku nie zakłada planowanej bramy do galerii.

Przedmiotem badań zespołu była szeroko pojęta żywa kultura w mieście, staraliśmy się poszerzyć granice pojęcia kultury, by wskazać jak najwięcej elementów środowiskowych z życia współczesnego mieszkańca Suchedniowa, które albo tradycyjnie były zaliczane do kultury (np.: nauka, sztuka, religia itd. – klasyczna definicja kultury), albo są nacechowane i/lub determinowane kulturowo, jak gospodarka, infrastruktura miejska czy praca. Kultura współczesna, widziana oczami mieszkańców, jest zespołem dynamicznych zjawisk i procesów. Jej zmienność i coraz to nowe zróżnicowania sprawiają, że badaczom trudno nadążyć za rozwojem wszystkich jej trendów – niewątpliwie jest zatem z tego punktu widzenia bardzo **ŻYWA**. Na pewno nie stanowi zamkniętego, stabilnego układu, również na poziomie wartości i znaczeń.

Dużo uwagi poświęciliśmy praktykom kultury w naszym mieście i ich wytworom - zarówno materialnym, jak i niematerialnym. Istotne jest w tym wypadku dla nas przełamanie poglądu, iż zaproszenie do udziału w kulturze musi odbywać się w układzie pionowym, (w relacji nauczający – nauczany), działania powinny się opierać na relacjach i współistnieniu.

II KUŹNICA I SIĘĆ BADAWCZA - ZASOBY

SOK „Kuźnica” oraz jego filie: Wiejski Dom Kultury w Mostkach i Centrum Kształceniowo Integracyjne w Michniowie to obok Biblioteki Publicznej dwie samorządowe instytucje kultury Gminy Suchedniów – stanowią bardzo ważne ogniwo infrastruktury kulturalnej, oświatowej i społecznej. U podstaw wszelkich programów szczegółowych instytucji leży założenie że **KULTURA JEST ŹRÓDŁEM ROZWOJU SPOŁECZNEGO**. SOK „Kuźnica” oferuje mieszkańcom:

- szeroko rozumianą edukację społeczną i kulturalną poprzez różne formy zajęć i warsztatów takich jak: studio wokalne, chór senior, orkiestra dęta, zespoły teatralne, formacje taneczne, sekcja plastyczna w nowych atrakcyjnych, współczesnych cyklicznych formułach, warsztaty teatralne, konkursy i festiwale o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim.
- bezpłatny i szeroki dostęp do dóbr kultury za pośrednictwem wydawnictw, wystaw, przedstawień, imprez kulinarnych i filmów.
- działalność kinową z wykorzystaniem doskonałych warunków technicznych.
- badanie historii regionu, szczególnie samego miasta Suchedniowa i prezentowanie efektów badań w Izbie Tradycji SOK „Kuźnica”
- wzmocnienie edukacji historycznej i tożsamości kulturowej m.in. przez współorganizację cyklicznej, corocznej konferencji naukowej wpisanej w program EDD i wydawnictw popularno - naukowych.

Instytucja przez ponad 30 lat działalności wypracowała szeroki krąg osób zaprzyjaźnionych, z którymi stale współpracuje. Przede wszystkim są to organizacje pozarządowe:

- **Stowarzyszenie „Kuźniczy Krąg”** składa się głównie z pracowników i instruktorów instytucji, jest odpowiedzialne za kilka cyklicznych imprez w ciągu roku. Poprzez swoją działalność w znaczący sposób wspiera działania suchedniowskiej kuźnicy kultury, m.in. współorganizuje półkolonie letnie i zimowe dla dzieci z Suchedniowa. Promuje turystykę i krajoznawstwo

okolicy. Organizuje od 2018 cykl wystawienniczy „Suchedniowskie Rody”. Angażuje się w zachowanie dziedzictwa i kultury ludowej subregionu etnograficznego Gór Świętokrzyskich np. poprzez organizację przeglądu obrzędów ludowych „Tak bywało przedtym wszędzie”.

- **Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna Pod Prąd.** Organizacja pozarządowa, która powstała w 2017 roku łączy ze sobą działania społeczne w obszarach polityki prozdrowotnej, ekologicznej, senioralnej i kulturalnej. Stowarzyszenie jest twórcą Sieci Usług Turystycznych SUCHEDNIÓW NATURALNIE w którego strukturze jest obecny SOK „Kuźnica” ze swoją ofertą. Sieć Usług Turystycznych SUCHEDNIÓW NATURALNIE jest zrzeszeniem, które powstało w 2019 r. w ramach projektu realizowanego przez SGI POD PRĄD, z dotacji LGD - Wokół Łysej Góry, w celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru LGD - Wokół Łysej Góry. Sieć skupia aktualnie ponad 30 podmiotów świadczących usługi turystyczne i około turystyczne na terenie Gminy Suchedniów i w gminach sąsiadujących. Idea sieci odwołuje się do bogactwa lokalnych zasobów naturalnych i kulturowych, a jej podstawą są ludzie i ich praca, wiedza, umiejętności, pasje i zaangażowanie. Celem sieci jest budowanie ciekawej, różnorodnej i rzetelnej oferty spędzania czasu wolnego w sposób aktywny, kreatywny, w bliskim kontakcie z naturą. Ofertę sieci prezentuje portal informacyjny sieci www.suchedniownaturalnie. Ponadto Stowarzyszenie GI Pod Prąd jest również organizatorem ogólnopolskiej interdyscyplinarnej konferencji naukowej, która w tym roku odbędzie się już po raz siódmy, a pokłosiem każdej konferencji jest wydanie rocznika „Zeszyty Suchedniowskie – Historia”
- **Stowarzyszenie Świętokrzyskie Tkaczki.** Organizacja, która swoją siedzibę ma poza obrębem Gminy Suchedniów, jednak wiele jej działań jest adresowanych do mieszkańców Suchedniowa. Beata Syzdół Prezes Świętokrzyskich Tkaczek w roku 2021 była Mistrzem Tradycji w projekcie „Urok Pasiaka” realizowanego przez SOK „Kuźnica” razem z MKiDN. Stowarzyszenie cyklicznie organizuje warsztaty z świętokrzyskiej plastyki obrzędowej przed świętami Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy oraz różne inne warsztaty związane z tradycją tkacką najbliższej okolicy.

Tradycja i dziedzictwo Suchedniowa to prężny obszar działań SOK „Kuźnica” obfitujący w twórców ludowych: Włodzimierz Ciszek ostatni reprezentant Przedwojennego Suchedniowskiego Ośrodka Zabawkarskiego, Lucyna Kozłowska, która pochodzi z pobliskiego Skarżyska - Kamiennej zajmująca się świętokrzyską wycinanką ludową, uznaną w Polsce i za granicą. Artystyczna rodzina „Zegadłów”, gdzie głównymi postaciami są bracia Henryk i Eugeniusz, uznani w Europie twórcy w nurcie sztuki naiwnej. W tym miejscu nie może również zabraknąć Kół Gospodyń Wiejskich z Mostek i Michniowa oraz Zespołu Pieśni Tańca „Skokotliwi”, które działają w filiach SOK „Kuźnica”.

Na terenie Gminy Suchedniów we wsi Michniów znajduje się Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich, upamiętniające 817 wsi spacyfikowanych przez Niemców, które znaczą szlak zbrodni hitlerowskiej maszyny śmierci. Michniów stał się symbolem męczeństwa i ofiary, ale także symbolem ich walki, niezłomności i woli życia. Jest to obiekt nowy oddany do użytku w ubiegłym roku, którego projektantem był Mirosław Nizio. W listopadzie 2021 roku projekt budynku został nagrodzony w międzynarodowym konkursie architektonicznym Yuanye Awards – gdzie konkurowało 1300 prac z całego świata. Projekt mauzoleum zwyciężył w kategorii „obiekt publiczny”.

SOK „Kuźnica” nawiązuje również współpracę z różnymi firmami, które związane są z działalnością artystyczną: Ośrodek Rozwoju Kreatywnego i Turystyki Konnej „Ignacówka”, który oprócz jeździectwa zajmuje się również tworzeniem ceramiki, pracownia artystyczna „Papier Klej Nożyczki”, czy pracownia konserwatorska „Sztuka z Piwnicy”.

Suchedniów ma również to szczęście, że jest domem dla wielu uznanych artystów:

- Zbigniew Miernik – Galeria „Podwórko” niesamowite, klimatyczne miejsce, gdzie można obejrzeć rzeźby, malarstwo i rzemiosło artystyczne na bardzo wysoki poziomie.
- Jarosław Jędrzejski – znany w kraju artysta, który maluje w technice pasteli.
- Dawid Szlufik – jego prace osadzone są w tematyce kultury hip-hop, street art i tatuażu. Wykonał serię spersonalizowanych statuetek, które wręczył uznanym muzykom jak m. in. OSTR, Ras Luta, WYP3, Kaliber 44.

Pomimo, niemałego potencjału w dziedzinie sztuki, instytucja, jak dotąd nie wypracowała sposobu na pokazanie i zagospodarowanie możliwości kulturotwórczych wymienionych wyżej artystów.

Natura i położenie to również wielki walor Suchedniowa. Miasto otoczone lasami, u podnóża Gór Świętokrzyskich z pięknym zbiornikiem wodnym w centrum miejscowości. Taka kompilacja przyciąga coraz więcej turystów, a mieszkańcy starają się dodatkowo podbić ofertę związaną z naturą, warto wymienić w tym miejscu gospodarstwo „Na polu u Kopra” i agroturystykę „Green Vit”.

III ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE

Głównym celem badania jest poznanie potencjału i zasobów kulturowych w mieście i gminie Suchedniów oraz wytyczenie kierunków adekwatnych do potrzeb społeczności lokalnej. SOK „Kuźnica” stale współpracuje z jednymi i tymi samymi ludźmi. Projekt „Suchedniów: kulturalnie” ma na celu wzmocnić rolę instytucji jako centrum lokalnego życia kulturalnego i społecznego. Badanie ma pokazać dlaczego takie grupy jak: młodzież, nauczyciele czy artyści nie są widoczni w działaniach ośrodka kultury. Zarówno młodzież, jak i inne wyżej wymienione grupy, mają potencjał nie tylko jako odbiorcy oferty kulturalnej, ale też jako współtwórcy działań, które mogą uczestniczyć w partnerstwie z innymi instytucjami, organizacjami i grupami nieformalnymi w gminie Suchedniów.

Diagnoza przeprowadzona w gronie tych grup mieszkańców oraz szerokie badanie skierowane do społeczności Suchedniowa poprzez akcje „słoje z kuźniami” czy sondy miały wytyczyć nowe kierunki działalności instytucji kultury. Pomóc rozpoznać potrzeby kulturalne lokalnego społeczeństwa, aby działać nie tylko „dla” ale przede wszystkim „z” mieszkańcami Suchedniowa. Wnioski i rekomendacje wynikające z diagnozy potencjału kulturotwórczego będą pomocne zarówno w realizacji projektu „Suchedniów: kulturalnie” – czyli wsparciu oddolnych inicjatyw w 2022 r. – jak i długofalowym planowaniu rozwoju kultury w gminie Suchedniów.

Projekt: „Suchedniów: kulturalnie” został zrealizowany przez pracowników SOK „Kuźnica” oraz przyjaciół instytucji, dał realizatorom, badaczom wiele satysfakcji i mamy nadzieję, że również nakreślił nowe kierunki w działalności SOK „Kuźnica”.

Zespół składał się z: pracownika SOK „Kuźnica” Agnieszki Włodarczyk – Mazurek: autora i koordynatora projektu, która miała za zadanie spiąć całość działań diagnostycznych. Karoliny Gałczyńskiej – Szymczyk, która reprezentowała Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna „Pod Prąd” i Urząd Miasta i Gminy Suchedniów, odpowiedzialna za udział seniorów w przeprowadzaniu badań – akcje „Słoje z kuźniami” oraz z drugiej strony w badaniach samych seniorów. Anita Sołkiewicz nauczycielka, opiekunka młodzieży ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Stefana Żeromskiego w Suchedniowie, która w dużej części prowadziła działania badawcze poprzez akcje „Słoje z kuźniami” oraz sondy uliczne, byli to: Lena Wąsowska, Wiktoria Wiaderny, Jowita Mazurek, Paulina Spadło, Amelia Pyrkosz, Mateusz Sowula, Wiktoria Socha, Mikołaj Szyszkowski, Karen Ghazaryan, Maria Bolechowska, Maria Radomska, Nikola Morawska, Maja Podgórska, Amelia Sępnik, Oliwier Kożuchowski. Kolejni badacze: Milena Sieczka i Mateusz Sadza, firma MM Productions, którzy nie tylko bardzo sprawnie przeprowadzili cały

proces filmowy i techniczny, ale również czynnie brali udział w działaniach animacyjnych i merytorycznych. Maria Pajek, odpowiedzialna za oprawę graficzną projektu, głos rozsądku w palących kwestiach, również zaangażowana w działania koncepcyjne. Agnieszka Nowak stażystka SOK „Kuźnica” nieoceniona pomoc przy całej logistyce projektu oraz autorka dokumentacji fotograficznej.

Od początku marca osoby zaangażowane w działania projektowe wraz z animatorem NCK Panem Maciejem Zygmuntem pracowały nad znaczeniem koncepcją i metodologią diagnozy zasobów kulturotwórczych Suchedniowa. Zespół założył prowadzenie intensywnych badań diagnostycznych w miesiącach od końca marca do końca maja. Działania przeplatały się ze sobą, uzależnione były od pogody, ale również od czasu wolnego wybranych osób - respondentów. Udało się zrealizować wszystkie założone formy badawcze, przy dużym zaangażowaniu i determinacji badających. Zaproponowane narzędzia badawcze podzielone zostały na trzy grupy odbiorców:

- metody badające społeczność Suchedniowa: sondy, ankiety, spotkanie inauguracyjne, akcje
- ze „Słojami z kuźniami”
- metody skierowane do poszczególnych grup społecznych: młodzi rodzice z dziećmi, artyści, nauczyciele, młodzież – ankiety, warsztaty wydobywcze
- metody skierowane do osób indywidualnych: ambasadorzy kultury w Suchedniowie, reprezentanci wybranych ulic – wywiady indywidualne, warsztat „Gliniane miasto”

METODY BADAJĄCE SPOŁECZNOŚĆ SUCHEDNIOWA

Spotkanie inicjujące projekt

Sondy

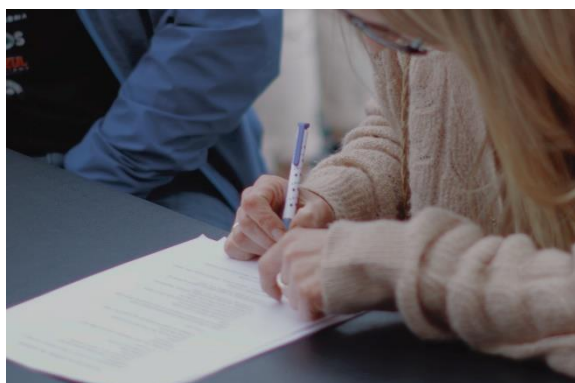
Zaplanowano cztery sondy na obszarze miasta Suchedniów. Badanie polegało na zadaniu kilku pytań dotyczących atmosfery i kultury w mieście. Na ile mieszkańcy są gotowi do samodzielnego działania i w jakich obszarach czują się najlepiej. Badaczom zależało na różnorodnych środowiskach: stadion piłkarski Orlicz Suchedniów, impreza plenerowa: Wieczór Ukraiński, klienci Banku Spółdzielczego, pacjenci Przychodni Zdrowia oraz pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Suchedniów – kreatorzy życia politycznego i publicznego miasta.

Każdy z respondentów otrzymał takie same pytania: 1. *Jak Ci się mieszka w Suchedniowie?* 2. *Jak spędzasz wolny czas (weekend)?* 3. *Czym dla Ciebie jest kultura?* 4. *Czego oczekujesz od kultury w Suchedniowie?* 5. *W co byś się zaangażował, jakie wydarzenie (nowe, stare)?* 6. *Gdzie spotykasz się ze znajomymi w przestrzeni miasta?* 7. *Z czego, co dzieje się w Suchedniowie jesteś dumny?* 8. *W jaki sposób dowiadujesz się o wydarzeniach w Suchedniowie?*

Ankieta

Skierowana do wszystkich mieszkańców Suchedniowa zawierała pytania: Jak spędzają wolny czas, co ciekawego kulturalnie dzieje się w Suchedniowie, Z jakich inicjatyw w mieście są dumni, Jakie aktywności podejmują i jakie czynniki decydują o tym, że biorą w nich udział. Z jakich źródeł czerpią informacje na temat wydarzeń kulturalnych, a w jaki sposób chce się o nich dowiadywać.

Ankieta miała za zadanie sprawdzić gotowość i chęć mieszkańców do podejmowania samodzielných inicjatyw.

Akcja Stoje z Kuźniami

Ta metoda miała na celu zbadać najbardziej pożądane kierunki i obszary działań kulturalnych jakich oczekują mieszkańcy Suchedniowa. Każdy stój odpowiadał jednej „kuźni”:

KUŹNIA NATURY: ekologia, przyroda, eko świadomość

KUŹNIA KREACJI: sztuka, teatr, kino, muzyka

KUŹNIA TRADYCJI: dziedzictwo, historia, literatura

KUŹNIA POMYSŁÓW: emocje, spotkania, warsztaty

Młodzież, która realizowała z nami DK+IL nagrała do każdej kuźni krótki filmik, zachęcający do przemyślenia, co każdy mieszkaniec Suchedniowa lubi i co pragnąłby, aby się rozwijało w Suchedniowskiej Kuźnicy Kultury.

METODY SKIEROWANE DO POSZCZEGÓLNYCH GRUP SPOŁECZNYCH

Warsztaty wydobywcze z młodzieżą

Warsztaty miały pokazać potencjał oraz oczekiwania młodych ludzi wobec działań kulturowych w miasteczku. Odpowiedzieć, dlaczego młodzież tak mało uczestniczy w życiu kulturalnym, czy jest inicjatorem działań oddolnych. Odbyły się cztery warsztaty z grupami młodzieży ze szkół podstawowych starszych klas oraz młodzieżą ze świetlicy wiejskiej w CKI Michniów.

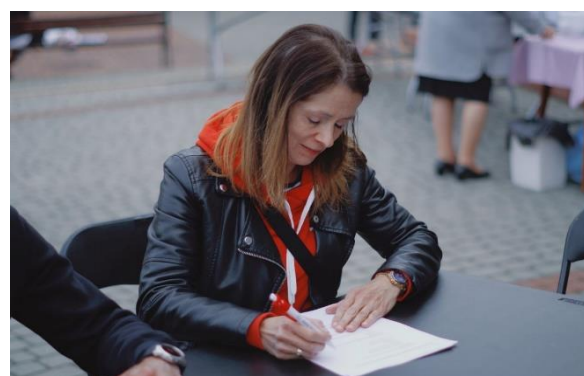

Warsztaty ze szkołami odbyły się w SOK „Kuźnica”. Połączone one były z nocowaniem w instytucji. Każda grupa została zaproszona na film do kina, następnie młodzież została poczęstowana pizzą. Warsztat polegał na zadaniu ośmiu pytań: 1. *Jak Ci się mieszka w Suchedniowie?* 2. *Jak spędzasz wolny czas (weekend)?* 3. *Czym dla Ciebie jest kultura?* 4. *Czego oczekujesz od kultury w Suchedniowie?* 5. *W co byś się zaangażował, jakie wydarzenie (nowe, stare)?* 6. *Gdzie się spotykasz ze znajomymi w przestrzeni miasta?* 7. *Z czego, co dzieje się w Suchedniowie jesteś dumny?* 8. *W jaki sposób dowiadujesz się o wydarzeniach w Suchedniowie?* Luźna atmosfera, brak presji czasu pozwalała na spontaniczne odpowiedzi oraz dawały możliwość dopytania w interesujących nas obszarach.

Warsztaty w świetlicy wiejskiej miał inny charakter. Odbyły się popołudniu i trwały około jednej godziny. Młodzież została zaproszona przez kierownika CKI w Michniowie, były tam również osoby ze szkół średnich.

Ankiety

Badanie ilościowe, które obejmowało młodzież, artystów, nauczycieli oraz ludzi dorosłych z małymi dziećmi, było działaniem pomocniczym i uzupełniającym cały obraz diagnozy. Do raportu zostanie dołączony materiał zastany - ankieta wykonana na początku 2022 roku przez SOK „Kuźnica”, która została wypełniona głównie przez młodzież szkolną w Suchedniowie. Ankieta dla artystów poruszała kwestie: Jak spędzają wolny czas i w jakich miejscach, gdzie w Suchedniowie. Co lubią robić jakie mają pasje i czy dzielą się z innymi swoją twórczością. Czego w ofercie kulturalnej brakuje, w Suchedniowie i w jaki sposób dowiaduje się o wydarzeniach kulturalnych. Nauczyciele zostali zapytani również: jak spędzają wolny czas, czego brakuje im w ofercie kulturalnej Suchedniowa, w jaki sposób uczestniczą w kulturze i jakie czynniki o tym decydują. Zadane zostało również pytanie: gdyby mieli możliwość zorganizowania imprezy razem z uczniami to co mogą zaproponować. Ostatnie pytanie dotyczyło komunikacji i sposobów dowiadywania się o wydarzeniach w mieście. Ankiety dla młodych rodziców z dziećmi zawierały pytania: Jak spędzają wolny czas i gdzie, co ciekawego w kulturze dzieje się w Suchedniowie, a czego brakuje. W jaki sposób uczestniczą w kulturze, jakie aktywności podejmują. Dlaczego korzystają lub nie z oferty SOK „Kuźnica” i w jakie wydarzenie chcieliby się zaangażować.

METODY SKIEROWANE DO OSÓB INDYWIDUALNYCH

Wywiady indywidualne z ambasadorami kultury w Suchedniowie

Krótkie wywiady, filmy promocyjne, które z jednej strony miały na celu zachęcić do wzięcia udziału w naborze inicjatyw „Suchedniów: kulturalnie 2022”, a z drugiej dawały możliwość przedstawienia swoich pomysłów na wydarzenia kulturalne. Kluczem doboru osób do materiału była silna więź z miastem, zaangażowanie w życie społeczne oraz korzystanie lub tworzenie oferty kulturalnej w Suchedniowie. Grupa ta została nazwana ambasadorami kultury, która wykorzystując swoją popularność promuje markę SOK „Kuźnica” i zachęca poprzez swoją postawę do rozwoju osobistego i społecznego. Osoby wybrane do tych filmów reprezentowały różne grupy społeczne pod względem wieku: młodzież, seniorzy i dorośli oraz wykonywanego zawodu lub hobby np. plastyk, rolnik czy pielęgniarka. Każdy otrzymywał dwa pytania: *Czego oczekujesz od kultury w Suchedniowie? Co możesz dać od siebie?* Filmy były publikowane we wszystkich social mediach SOK „Kuźnica”. Wersja rozszerzona o pytania dodatkowe pochodzące z sondy, zostanie dołączona do raportu w formie nagrania. Wywiadów udzielili: Monika Szulik i Karol Pomocnik – *Na polu u Kopra*, Sonia Bonar – pielęgniarka, Agnieszka Maślak – nauczyciel plastyki, Paulina Śmigiel – absolwentka liceum plastycznego, obecnie pracuje w firmie filmowo – reklamowej. Paula Biskup – *Sztuka z Piwnicy* (pracownia konserwatorska), Włodek i Joanna Ciszowie – zabawka ludowa, Monika Smolińska – pracownia *Papier, Klej, Nożyczki* (rękodzieło okolicznościowe), Sara Sękowska – uczennica Liceum Plastycznego w Kielcach, Gabriela Margas – uczennica klasy 8 szkoły podstawowej, Andrzej Grabkowski – senior, kolekcjoner sztuki.

Warsztaty wydobywcze z dorosłymi „Gliniane miasto”

Warsztaty odbyły się w Ośrodku Rozwoju Kreatywnego i Turystyki Konnej „Ignacówka” razem z Magdaleną Sułek – artystką ceramiczką i Maciejem Zygmuntem – animatorem NCK. Na warsztaty zostali zaproszeni mieszkańcy ulic: Jasna, Zagórska, Bodzentyńska, Kielecka, Mickiewicza oraz osiedla Piłsudskiego. Prowadząca Agnieszka Włodarczyk – Mazurek we wstępie nakreśliła historyczne znaczenie ulic i całego układu urbanistycznego. Uczestnicy warsztatów mieli za zadanie ulepić z gliny zarys ulic przy których mieszkają, które łączą się z innymi oraz własny dom stojący przy konkretnej ulicy. Następnie zostały zadane pytania: 1. *Jak Ci się żyje na twojej ulicy?* 2. *Czy spędzasz wolny czas na swojej ulicy?* 3. *Czy jest potencjał i atmosfera żeby zrealizować jakieś wydarzenie na twojej ulicy i jakie by ono było?* Zadanie miało na celu zbadanie możliwości społecznych małych obszarów i odpowiedź na pytanie, na ile mieszkańcy są gotowi, by ze sobą współdziałać. Było to ostatnie i w ocenie zespołu najlepsze działanie w tworzeniu diagnozy, które zaowocowało wieloma pomysłami, które będzie można zrealizować w przyszłości.

IV. REALIZACJA BADAŃ

METODY BADAJĄCE SPOŁECZEŃSTWO SUCHEDNIOWA

Sondy

Odbyły się cztery akcje z sondami w różnych miejscach i skierowane do bardzo różnych odbiorców: stadion klubu piłkarskiego Orlicz Suchedniów podczas przed i po meczu, okolice jedyne banku w miasteczku, Urząd Miasta i Gminy Suchedniów oraz impreza plenerowa – Wieczór Ukraiński. Łącznie badanie objęło 42 osoby.

SONDA NA STADIONIE ORLICZA SUCHEDNIÓW. Grupą badawczą w tym wypadku byli głównie kibice klubu piłkarskiego. W sondzie wzięło udział 21 osób, 18 mężczyzn i 3 kobiety, w przedziale wiekowym 20-60 lat oraz nieliczne osoby poniżej 20 roku życia.

Zdecydowanej większości badanych lubi żyć w Suchedniowie, deklaruje zadowolenie ze spokoju panującego w przestrzeni miasta oraz dobrej jego organizacji co przekłada się na łatwy dostęp do różnych jego obszarów (pomijając aktualne roboty drogowe). Mniejsza część respondentów natomiast uznaje, że w mieście mało się dzieje i niekoniecznie jest zadowolony z życia w Suchedniowie.

W zależności od wieku respondenta, każdy spędza swój czas inaczej. Młodszy spotykają się ze sobą w grupach w różnych przestrzeniach miasta lub poza nim, przychodzą na mecze na stadion MKS Orlicz Suchedniów, lubią spędzać wolny czas w domu, lub aktywnie: jeżdżą rowerami, spacerują po ulicach miasta, także kibicują suchedniowskiej drużynie piłkarskiej. Jedna osoba zadeklarowała, iż w wolnym czasie zajmuje się promocją sztuki. Najczęściej wymienianymi miejscami w Suchedniowie przez badanych, które służą im za miejsca spotkań, to osiedle Bugaj, park, OSiR, dworzec kolejowy oraz kościół. Rzadziej wymieniano ulice miasta oraz plac w okolicy Urzędu Miasta i Gminy.

Respondenci utożsamiają kulturę przede wszystkim ze sztuką, teatrem, kinem, literaturą, fotografią i muzyką. Kulturą są dla nich również wszelkie obrzędy i tradycje, wydarzenia społeczne/eventy, zrzeszające ludzi, to są czynności, które w jakiś sposób wpływają na rozwój człowieka, jego umiejętności.

Badani oczekują lepszego dostępu do kultury w Suchedniowie dla ludzi w każdym przedziale wiekowym, ale przede wszystkim dla młodzieży. Respondenci uważają, że obecnie organizowane wydarzenia kulturalne nie są ciekawe dla młodych ludzi, chcieliby więcej koncertów znanych artystów. Osoby interesujące się kinem oczekują zróżnicowania w kwestii filmowej. Badani wyraziły chęć obecności opery oraz muzyki poważnej. Zasygnalizowano również większego zaangażowania w promocje literaturę i warsztaty pisarskie.

Na pytanie „z czego, co dzieje się w Suchedniowie, jesteś dumny?” przeważały niestety odpowiedzi niezwiązane z kulturą, a rozwojem infrastruktury miasta: remonty dróg. Trzeba zaznaczyć również, że zdecydowana większość miała problem z powyższym pytaniem i ostatecznie nie udzielała na nie odpowiedzi. W pojedynczych przypadkach pojawiały się takie odpowiedzi, jak: jestem dumny z rozwoju kultury, kina, wszystkich wydarzeń i zajęć artystycznych organizowanych przez SOK „Kuźnicę”. Pojedyncze osoby deklarowały, iż z niczego nie są dumne. Z uwagi na fakt, iż grupą docelową byli głównie kibice drużyny piłkarskiej MKS Orlicz Suchedniów respondenci wyrażali dumę ze stadionu piłkarskiego.

Ostatnie z pytań dotyczyło tego, skąd suchedniowianie dowiadują się o wydarzeniach w mieście i domu kultury. Przeważające odpowiedzi mówiły o rozwieszanych na słupach ogłoszeniowych plakatach oraz ze strony na Facebooku. Mniej osób dowiaduje się ze strony internetowej Kuźnicy. Kilka osób wspomniało o Instagramie, działającym od niedawna.

SONDA POD BANKIEM. Sonda miała miejsce przy Banku Spółdzielczym w Suchedniowie oraz blisko Przychodni Zdrowia, a więc grupą badawczą byli mieszkańcy miasta oraz interesanci przychodzący i wychodzący z banku oraz pacjenci przychodni.

W sondzie wzięło udział 10-ciu respondentów, z czego 6 osób to były kobiety i 4 mężczyzn w przedziale wiekowym 30-60 lat. Większości badanych dobrze się mieszka w Suchedniowie, jednak wśród nich znajdują się też osoby, które uważają, że pewne rzeczy mogłyby się w mieście zmienić na lepsze. Dwie osoby zadeklarowały, że nie mieszka im się dobrze w miasteczku. Przeważająca większość badanych czas wolny spędza aktywnie: spacerując po lasach suchedniowskich, po ulicach, parku, z psem bądź ze znajomymi, jeżdżąc rowerem. W mniejszości znajdowały się osoby, które czas wolny spędzają poza Suchedniowem, ze znajomymi z innych miejscowości lub wyjeżdżając na wycieczki.

Respondenci odpowiadali, że kultura jest ważnym czynnikiem w życiu człowieka, spełnia w nim bardzo znaczącą rolę. To zajęcia integracyjne, spajające społeczeństwo, różne eventy i wydarzenia. Kultura według nich to nie tylko stosunek jednego człowieka do drugiego, ale różne przejawy życia artystycznego.

Większość badanych, zapytana o to, czego oczekuje od kultury w Suchedniowie, to przede wszystkim otwarcia się na młodzież. Dostrzegają, iż mało dzieje się wydarzeń tematycznie pasujących ich zainteresowaniom, takich w które chcieliby się zaangażować. Społeczność chciałaby również mieć większy wpływ na życie kulturalne w mieście, które będzie dopasowane do ich preferencji.

Padły różne odpowiedzi w przypadku zapytania o wydarzenie, w które chętnie by się zaangażowali. Respondentami w tym przypadku częściej były osoby starsze, od których usłyszeliśmy, że nie mają pomysłu na wydarzenie, w które mogliby się włączyć i zaznaczali, że przydałoby się coś, w co mogłaby się zaangażować młodzież. Inni podawali następujące przykłady: działalności charytatywne, zawody skierowane do młodzieży, wszelakie akcje mające miejsce w parku lub na OSiR czy skateparku, festyny lub koncerty.

Miejscem w przestrzeni miasta, w którym mieszkańcy najchętniej spotykają się ze znajomymi, jest zalew, który został wspomniany najwięcej razy. Mniej osób mówiło o parku, pojedyncze osoby uznały, iż według nich w przestrzeni miasta nie ma miejsc, w których można byłoby mile spędzić czas ze znajomymi, więc częściej spotykają się w domach.

Badani przede wszystkim byli dumni z działalności hali sportowej oraz wszystkich klubów sportowych przy niej działających, a także z domu kultury zapewniającego mile spędzony wolny czas, organizującego spotkania seniorów. Społeczność lokalna jest dumna z bogatej historii miasta, z turystyki, z poprawy infrastruktury miasta.

Zdecydowana większość mieszkańców dowiaduje się o wydarzeniach w kulturalnych Suchedniowa z mediów społecznościowych: z Facebooka i Instagrama, duża część badanych przyznała, że źródłem informacji są znajomi i słupy ogłoszeniowe. Mniej osób wymieniło Gazetę Suchedniowską oraz stronę internetową.

SONDA W URZĘDZIE MIASTA I GMINY SUCHEDNIÓW, w której wzięło udział 13 osób, 11 kobiet i 2 mężczyzn, byli to w funkcjonariusze, którzy kreują politykę publiczną w mieście, a zarazem są jej odbiorcami. W badaniu brali udział również petenci odwiedzający urząd. Wszyscy respondenci mieszczą się w przedziale wieku od 30 do 60 roku życia. Zdecydowanej większości badanych dobrze się mieszka w Suchedniowie oraz jego okolicach i nie odczuwają potrzeby wprowadzenia się do większej miejscowości.

Kultura to dla nich wszelakie działania artystyczne, tradycja, dziedzictwo, historia miasta i Polski jest ważną częścią życia. Osoby wskazywały iż kultura jest mocno związana z zachowaniem swoim i innych, że jest to wszystko co tworzy człowiek siłą swojej wyobraźni, intelektu, talentu, rąk i myśli.

Swój czas wolny spora część badanych deklaruje, że spędza aktywnie np. jeżdżąc na rowerze, często w gronie rodzinnym oraz część swojego wolnego czasu poświęca na obowiązki domowe.

Na pytanie czego oczekują od kultury w Suchedniowie padł pomysł o stworzeniu kalendarium nadchodzących wydarzeń kulturalnych. Urzędnicy oczekują od kultury, aby była żywa, angażująca ludzi i wykorzystująca ich potencjał. Część badanych wykazuje zainteresowanie operetkami i chcieliby, aby raz na jakiś czas pojawiała się ona także w Suchedniowie.

Urzędnicy, zapytani o to, w jakie wydarzenie najchętniej by się zaangażowali, wskazywali chęci współpracy w dużych grupach z jasnym podziałem obowiązków i dobrym klimatem. Badani są świadomi istnienia takich przedsięwzięć kulturalnych, jak klub filmowy, jednak spora ich część przez wzgląd na obowiązki domowe oraz pracę nie są w stanie tak zagospodarować swojego czasu, aby móc do niego dołączyć.

W przestrzeni miasta badani najczęściej spotykają się w Ośrodku Sportu i Rekreacji, na stadionie Orlicza Suchedniów, nad zalewem w Mostkach, spacerując po lasach oraz spotykają się we własnych domach/ogródkach.

Na pytanie z czego są dumni co dzieje się w Suchedniowie, odpowiedzi nawiązywały do obecnie panujących remontów i rozwoju infrastruktury miejskiej, zarówno tej powstającej jak i już istniejącej: OSiR czy SOK „Kuźnica”.

Urzędnicy w dużej mierze dowiadują się o wydarzeniach kulturalnych z social mediów – Facebooka, ze strony internetowej oraz Instagrama. Na drugim planie dopiero z Gazety Suchedniowskiej czy z plakatów rozwieszanych w mieście.

SONDA PODCZAS IMPREZY PLENEROWEJ WIECZORU UKRAIŃSKIEGO. Ostatnia sonda miała miejsce podczas organizowanego na terenie Suchedniowskiej „Kuźnicy” Wieczoru Ukraińskiego. Wzięto w niej udział 14 mieszkańców Suchedniowa w przedziale wiekowym 7-50 lat, z czego 10 osób to były kobiety, a 4 mężczyźni. Wszystkim z respondentów dobrze mieszka się w Suchedniowie, pomimo różnych niedociągnięć i obecnych utrudnień.

Badani spędzają swój czas bardzo różnie, jednak głównie spacerują po lecie i spotykają się ze znajomymi. Mieszkańcy zaznaczali, że lubią swój czas wolny lubią spędzać aktywnie, najczęściej jeżdżąc rowerem, wędkując, jeżdżąc konno, chodząc do kina albo opiekując się pszczołami.

Na pytanie, czym dla nich jest kultura, mieszkańcy odpowiadali że: podstawą egzystencji, dzielenie się samym sobą z innymi oraz wszelkie wydarzenia artystyczne, które dzieją się w przestrzeni naszego miasta i wszystko co nas otacza.

Mieszkańcy od kultury w Suchedniowie oczekują, aby wychodziła naprzeciw ich oczekiwaniom i była zorganizowana w miarę możliwości logistycznych miasta. Brakuje im koncertów i wydarzeń kierowanych do osób w wieku nastoletnim oraz młodych dorosłych. Oczekują rozwoju w kwestii kina np. maratony filmowe itp. Respondenci zaznaczali również zamiłowanie do wszelakiego rodzaju festynów z ciekawymi występami, gdzie mogliby miło spędzić wolny czas ze znajomymi. Mają oczekiwania wobec otwartości oraz zaangażowania wielu niszowych dziedzin kultury, których brakuje w Ośrodku Kultury, np. warsztaty lub

wykłady o kulturach wschodu. Ważne jest dla nich zachowanie lokalnych tradycji i historii Suchedniowa Padła jedna ciekawa odpowiedź: raczej nie oczekuję nic od kultury, a od naszych mieszkańców, aby chętniej i częściej brali udział w organizowanych wydarzeniach.

Badani zaangażowali by się w wydarzenia interdyscyplinarne, akcje lub maratony charytatywne, warsztaty i występy stand-up'owe, konferencje naukowe, plenery fotograficzne, sztuki wizualne widziane w inny sposób niż kino czy malarstwo, a np. światło i jego wykorzystanie w ciekawy sposób, sztuka przestrzeni miejskiej.

Mieszkańcy najczęściej spotykają się ze znajomymi na terenie miasta na OSiR, W przypadku młodszych respondentów są to place zabaw i tereny zielone na terenie miasta.

Społeczność lokalna jest dumna ze zmiany podejścia Suchedniowa, które niegdyś uchodziło za miano wymarłego miasta, a od dłuższego czasu zaczyna bardziej żyć, rozwijać się w różnych aspektach. Są dumni także z historii miasta z natury, która go otacza oraz panującej atmosfery.

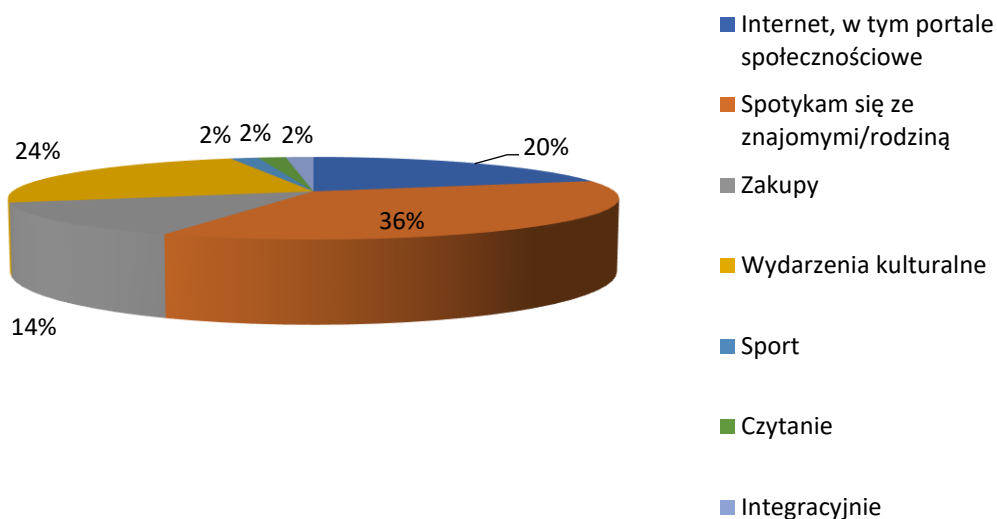
Młodzi respondenci dowiadują się o wydarzeniach w Suchedniowie głównie od rodziców, ale także z Internetu: strony na Facebooku. Starsi natomiast wyszukują takich informacji na Facebooku, Instagramie lub na stronie internetowej SOK-u „Kuźnicy”.

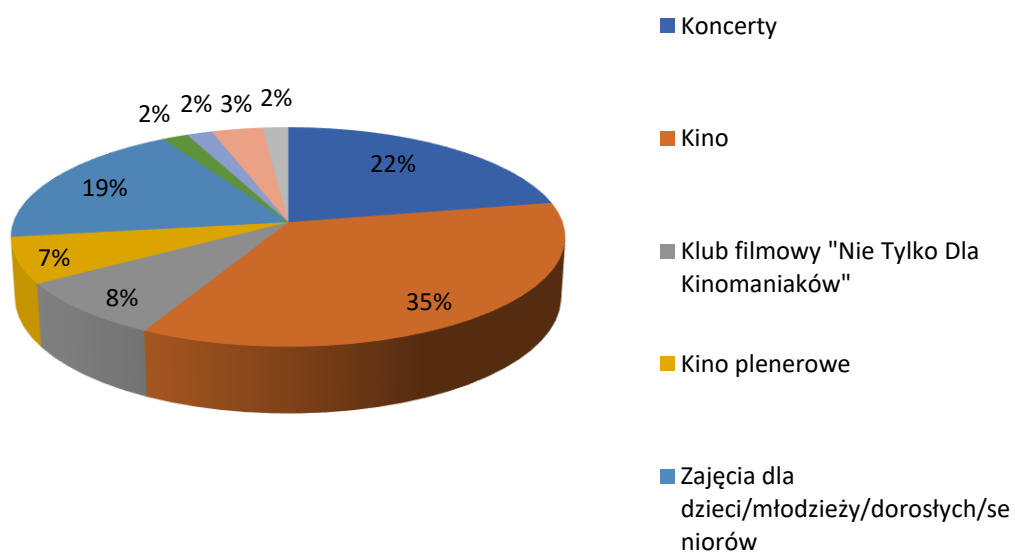
ANKIETY DLA MIESZKAŃCÓW

W badaniu wzięło udział 35 mieszkańców.

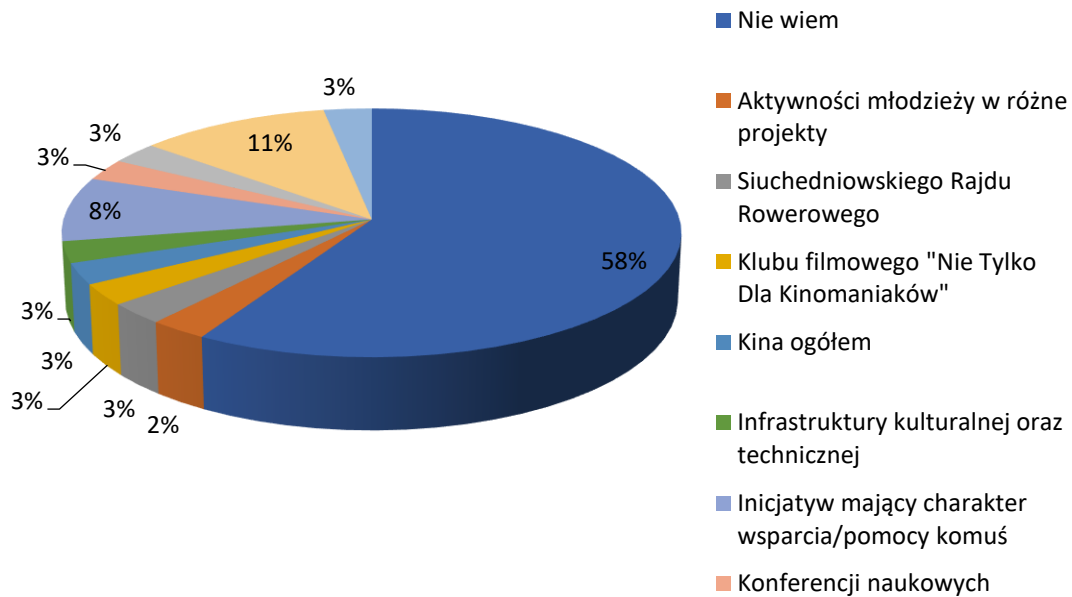
Jak spędza Pan(i) czas wolny?

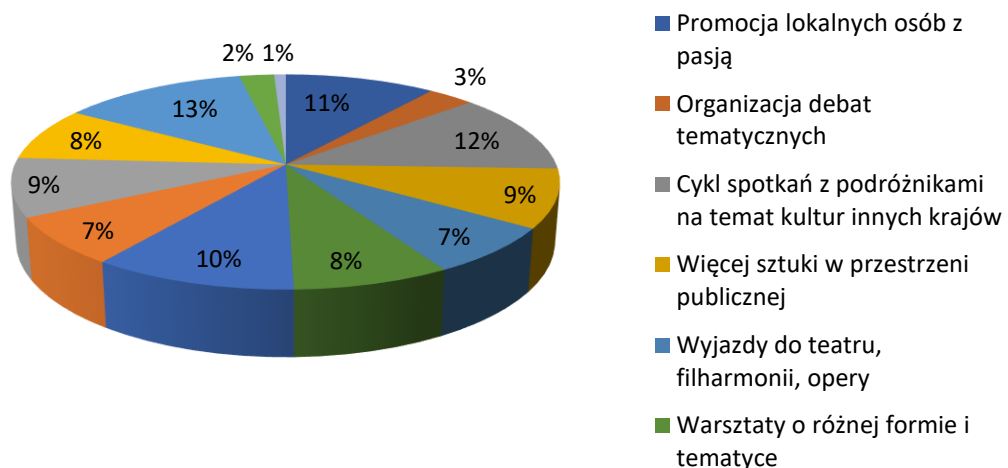
Co według Pana/Pani ciekawego kulturalnie dzieje się w Suchedniowie?

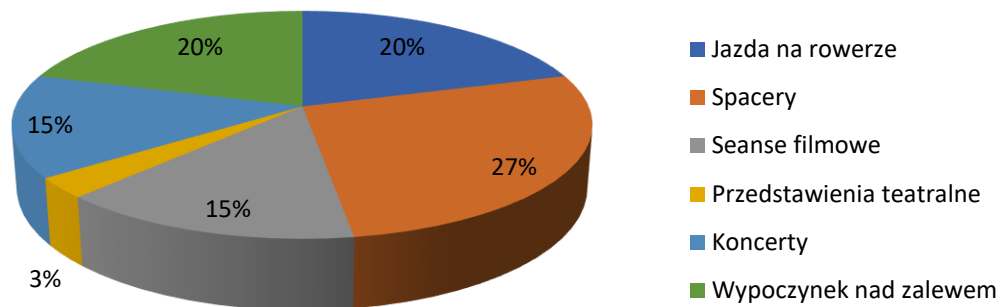
Z jakich inicjatyw w Suchedniowie jest Pan(i) dumny/a?

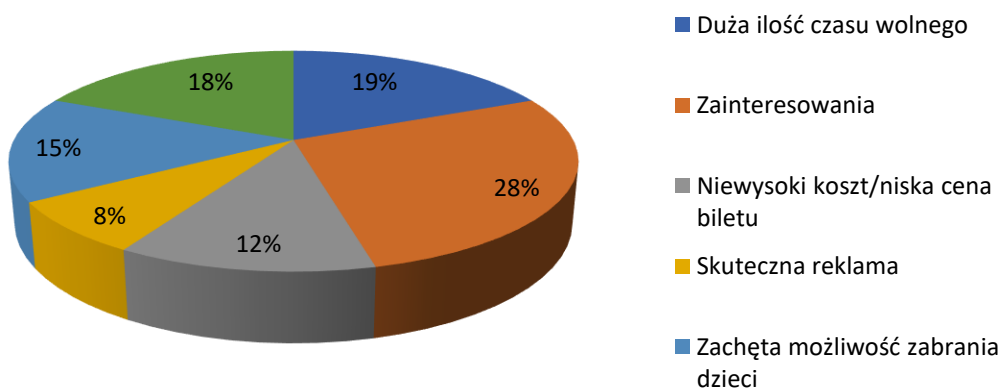
Czego w ofercie kulturalnej Suchedniowa brakuje?

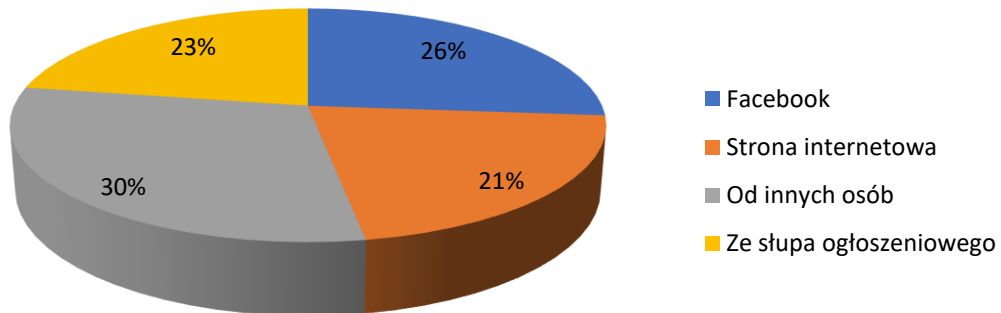
Jakie aktywności Pan(i) podejmuje w Suchedniowie?

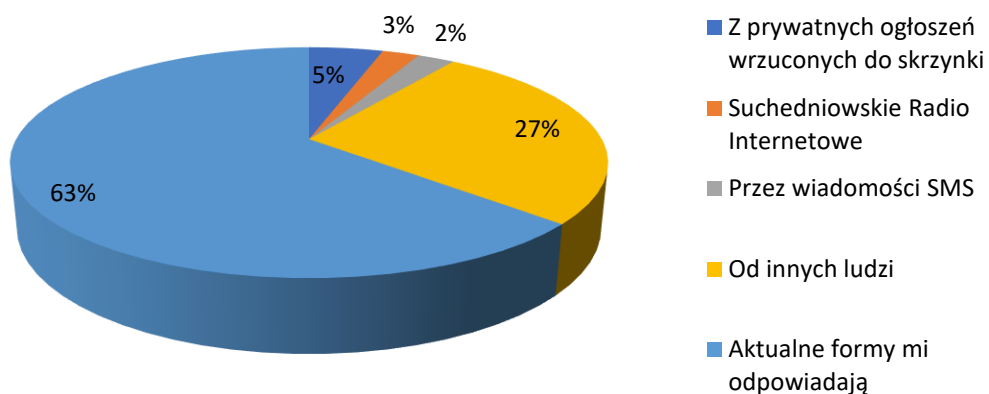
Jakie czynniki decydują o tym, że bierze Pan(i) udział w wydarzeniach/kulturalnych?

Z jakich źródeł Pan/Pani czerpie informacje o wydarzeniach kulturalnych?

W jaki inny sposób chciałby/chciałaby Pan/Pani być informowany/informowana o nadchodzących wydarzeniach kulturalnych?

Akcje Słoje z Kuźniami

Odbyły się trzy akcje „Słoje z Kuźniami” poprzedzone krótkimi nagranyymi zapowiedziami. Chcieliśmy w ten sposób zachęcić ludzi oraz dać możliwość zastanowienia co lubią robić i w jaki sposób chcą, aby rozwijała się kultura w mieście.

Akcje okazały się najłatwiejszą formą badania ludzi po początkowej rezerwie (skojarzenie ze zbiórką pieniędzy), chętnie brali w niej udział. Młodzież ze Szkoły nr 3 w Suchedniowie oraz Klubu Seniora, którzy prowadzili akcje, bardzo sprawnie zachęcali mieszkańców do podzielenia się z nami swoimi opiniami i zagłosowania na jedną lub kilka swoich ulubionych „Kuźni”. Głosy na poszczególne słoje zostały rozmieszczone równomiernie z niewielką przewagą na „Kuźnie” NATURY. Położenie Suchedniowa oraz skojarzenie z hasłem promocyjnym miasta Suchedniów Naturalnie jest mocno zakorzenione w świadomości ludzi, którzy tu mieszkają. Zwracali przy tym uwagę że należy bardziej zadbać o czystość i porządek w lasach i na terenie miasta. Drugie miejsce zdobyła „Kuźnia” KREACJI, która zawierała hasła: kino, muzyka, teatr. Było to najbardziej ewidentne skojarzenie z Ośrodkiem Kultury i sekcjami zainteresowań, które się tam mieszczą. Na trzecim miejscu mniej więcej po równo głosów zdobyła „Kuźnia” Tradycji i Pomysłu. Tradycja nawiązywała do literatury, dziedzictwa i historii miasta. Kuźnia Pomysłu była alternatywą dla mieszkańców, którzy nie widzieli się w żadnej z wymienionych wcześniej „kuźni” oznaczała emocje, warsztaty i spotkania według własnego pomysłu.

METODY SKIEROWANE DO POSZCZEGÓLNYCH GRUP SPOŁECZNYCH

WARSZTATY WYDOBYWCZE Z MŁODZIEŻĄ

Odbyły się cztery warsztaty wydobywcze z młodzieżą ze szkół podstawowych w gminie Suchedniów w miesiącach marcu i kwietniu. Trzy z nich połączone były z nocowaniem. Młodzież, która brała w nich udział to przede wszystkim klasy siódma i ósma, natomiast szkoła podstawowa w Ostojowie oddelegowała uczniów z klasy piątej. Badanie w świetlicy środowiskowej w Michniowie zgromadziło również część uczniów ze szkół średnich.

Na początku każda grupa była zapoznana z celami projektu „Suchedniów: kulturalnie”. Uczniowie ze Szkoły Podstawowej numer 3 zostali poproszeni o pomoc w badaniu diagnostycznym akcje plenerowe i sondy oraz prowadzenie „tik toka” SOK „Kuźnica”.

1. Jak Ci się mieszka Suchedniowie?

Większość odpowiedziała, że dobrze, przyrównywali Suchedniów do wsi, miejscowości niedużej, w której każdy wie, co gdzie się znajduje i łatwo we wszystkie miejsca się dostać. Uważają, że Suchedniów jest urokliwym i spokojnym miejscem, które cały czas się rozwija. Dostęp do kultury w miasteczku, jest lepszy niż przykładowo w Bliżynie, czy nawet w mieście powiatowym Skarżysku Kamiennej. Wspominali również o zabytkach, które nie są bardzo popularne, jednak są świadomi o ich obecności w naszym mieście. Niektórych ciągnie do większych miast z lepszym dostępem do dużych galerii sklepowych, choć według niektórych dobrym pomysłem jest mieszkanie w Suchedniowie a w razie potrzeby jednorazowo wyjeżdżać na zakupy do dużych miast. Uważają, że miasto się rozwija, zwłaszcza infrastruktura pomimo jeszcze widocznych braków np. zaniedbany park, w którym chętnie spędzają czas i czują się bezpiecznie. Nie widzą tu problemu ze znalezieniem pracy, dostrzegają mimo wszystko pozytywy w posiadaniu większych sklepów na terenie miasta. Młodzież lubi Suchedniów też za to, że jest na tyle nieduży, że praktycznie wszyscy z Suchedniowa znają się.

Mniejsza część grupy miała negatywne odczucia do samego miasta. Wydaje się im, że jest to puste miejsce, dlatego nie mieszka im się tu za dobrze, drogi odstraszaają i nic się tutaj nie dzieje, co byłoby pozytywne dla aktywności młodzieży. Uczniowie zaproponowali, aby powstało więcej miejsc, do których mogliby spotykać się, np. kawiarnie. Brakuje im również imprez skierowanych do ich grupy wiekowej.

2. Jak spędzacie wolny czas?

Młodzież najczęściej spędza wolny czas chodząc ulicami Suchedniowa lub spotykając się w gronie znajomych w domach prywatnych. Uprawiają różne konkurencje sportowe i chcą mieć do nich dostęp na miejscu np. sztuki walki, pływanie, bieganie, jazda na rolkach lub wrotkach, jazda konno, akrobatyka, jazda na rowerze lub deskorolce czy gra w piłkę nożną. Respondenci w swoim wolnym czasie rozwijają również pasje: cukiernictwo, zajęcia teatralne, czytanie książek (w szczególności mang), szydełkowanie, gra na różnych instrumentach i śpiew, fotografia, taniec, rysunek, animacja graficzna, kolekcjonowanie płyt, zwiedzanie opuszczonych budynków – popularny urbex, gotowanie, żonglowanie, słuchanie podcastów o różnej tematyce, pisanie powieści, układanie klocków Lego, gry komputerowe, oglądanie filmów, seriali lub anime, tworzenie nowych zapachów przy pomocy olejków eterycznych. Wniosek jest taki, iż młodzież posiada wiele różnych hobby, którymi stara się wypełniać wolne chwile swojego życia.

3. Z czego, co dzieje się w Suchedniowie, jesteście dumni?

Dumni są że posiadają park i zalew w centrum miasta taki suchedniowski Central Park czyli Ośrodek Sportu i Rekreacji, który daje możliwości odpoczynku i rozrywki. Padła odpowiedź, że suchedniowianie są bardzo przyjaźni i dlatego lubią to miasto i czują się w nim bezpiecznie. W zeszłym roku latem odbył się festiwal kolorów – wydarzenie bardzo podobało się, zadowoleni są również z oferty SOK „Kuźnica” i położonego na tym terenie skateparku. Często padała również odpowiedź że z natury, pięknej przyrody i położenia miasteczka u podnóża Gór Świętokrzyskich, można utworzyć tzw. trójkąt świętokrzyski (Kielce, Starachowice, Skarżysko-Kamienna). Dumni są też historii osady przemysłowej Suchedniów. Podoba im się infrastruktura miejska i sportowa oraz sporo sklepów z dużych sieci.

4. Czym dla was jest kultura?

Kultura ich zdaniem to rodzaj sztuki, wyrażanie siebie i wychowanie, kultura osobista. Szacunek do siebie nawzajem, kultura jest wszystkim, co łączy ludzi, to są nasze pasje, huczne wydarzenia ale także te w mniejszych gronach. To nie tylko dyskoteki, ale też zebrania naukowe, teatr, malarstwo, pisarstwo, film, fotografia, koncerty.

5. Czego oczekujecie od kultury w Suchedniowie?

W oczekiwaniach wobec kultury w Suchedniowie młodzież wskazuje wszelakiego rodzaju warsztaty: historyczne, zielarskie, związane z tradycją, zwraca uwagę na zróżnicowaną tematykę i nowoczesne formy pracy. Dużą uwagę poświęcili naturze, zwierzętom i estetyce miasta. Zaproponowali stworzenie grządek, ogrodów społecznych, w określonych miejscach w mieście, którymi wyznaczeni mieszkańcy mogliby się zajmować. Spotkania z tzw. kulturą w plenerze z różnymi zajęciami plastycznymi i wystawami wykonanych prac. Giełdy staroci lub wystawy (coś więcej niż obiekty znajdujące się w Izbie Tradycji). Festyny rodzinne lub ogólne dla mieszkańców Suchedniowa. Powrót tzw. gier bez prądu, czyli spotkań, na których można grupowo zagrać w różne gry planszowe. Akcja ze zbieraniem śmieci na terenie miasta i sadzeniem roślinności. Warsztaty robotyki. Padł pomysł zaczerpnięcia inspiracji z istniejącej w Wąchocku dróżki z wrytymi w płytach chodnikowych dowcipami i zaproponowano, aby coś podobnego pojawiło się w Suchedniowie, charakterystycznego dla tego miasta: np. cytaty znanych poetów/artystów z Suchedniowa lub miłe słowa, które czytane przez danego przechodnia, będą poprawiały mu nastrój. Chcieliby, aby było więcej organizowanych koncertów bardziej znanych artystów, chcieliby aby zaprosić kogoś sławnego do miasta, wspominając występy zespołu Video czy Grupy Operacyjnej na Świętojankach.

6. W co byście chcieli się zaangażować? W organizację jakiego wydarzenia/warsztatów itp.?

Według młodzieży brakuje wydarzeń, które zaskoczyłyby i przyciągnęły uwagę mieszkańców, jak wcześniej wspomniany festiwal kolorów, w którym dużo osób uczestniczyło i jest to przykład wydarzenia, w którego przygotowanie chętnie uczniowie by się zaangażowali. Koncerty: np. Young Leosi lub innego lubianego przez młodzież artysty. Zorganizowanie gali sportu np. boksu. Spotkanie ze znaną osobą (youtuber, muzyk, malarz, fotograf, ktokolwiek). Koncerty „live” bez obecności znanego artysty – rozstawienie dużego ekranu, na którym byłby wyświetlany koncert jakiegoś artysty, do muzyki, którego młodzież mogłaby tańczyć. Rajdy rowerowe. Dyskoteki plenerowe, tematyczne, z odpowiednią aranżacją scenerii. Warsztaty kulinarne, wystąpienia kabaretów. Targ książek lub wymiana książek, sonda prowadzona w różnych grupach społecznych o tytuły książek lub gatunki, które ich interesują, aby

powiększyć zasoby biblioteczne Suchedniową, dopasowane do potrzeb mieszkańców. Narodził się pomysł o konkursie pisarskim dla młodych ludzi, którzy w tej dziedzinie chcieliby się bardziej rozwinąć i zdobyć doświadczenie: zwycięzca dostałby np. dofinansowanie na wydanie własnej książki. Zaproponowali również wydanie takiej książki, w której wybrane jakąś drogą osoby (młodzież, dzieci, dorośli itd.) mieliby możliwość zagospodarowania swojej strony w dowolny sposób. Młodzież wykazywała duże zainteresowanie akcjami typu sprzątanie lasów, edukacja o ekologii, coroczne sadzenie drzew. Organizowanie cyklicznych spotkań sprzątania lasów, tak aby miało to sens, nie jednorazowa akcja. Zorganizowanie imprezy z zabawami polegającymi na rywalizacji.

7. Gdzie się spotykacie w przestrzeni miasta?

Przede wszystkim OSiR, park, lasy na ul. Zagórskiej lub tzw. „serwisówka” za ul. Kielecką, polanka przy zalewie za ul. Pasternik, plac zabaw przy kościele, skatepark, okolice FUT Parku, pod sklepikiem osiedlowym „Zośka”, osiedle Bugaj, plac zabaw przy Szkole Podstawowej nr 1.

8. Jak chcielibyście się dowiadywać i jak się dowiadujecie o wydarzeniach organizowanych w Suchedniowie?

Przez fanpage SOK’u „Kuźnicy” na Facebooku głównie, czasami przez stronę internetową. Jednak w zdecydowanej większości młodzież chciałaby dowiadywać się o wydarzeniach w Suchedniowie poprzez Instagrama i treści powinny zwracać ich uwagę np. forma filmowa i treść przekazywana przez osobę, a nie suchy tekst, choć w przypadku tekstu, to aby był on urozmaicony w odpowiednio dobrane kolory i grafiki przyciągające uwagę odbiorcy.

O wydarzeniach, mających miejsce w Suchedniowie, dowiadują się z: portalu Nasz Suchedniów, ze szkoły od nauczycieli lub w domu od rodziców, ze strony na Facebooku. W przypadku tej grupy najmniej osób deklarowało dowiadywanie się o wydarzeniach kulturalnych przez social media, natomiast najczęściej czerpią informacje przekazywane tzw. pocztą pantoflową, przez rodziców, dziadków, nauczycieli w szkole, czy od rówieśników

O wydarzeniach w Suchedniowie dowiadują się najczęściej z Facebooka, od swoich rodziców oraz ze szkoły od nauczycieli.

WARSZTATY WYDOBYWCZE Z MŁODZIEŻĄ W MICHNIOWIE

Warsztat w świetlicy wiejskiej we wsi Michniów, która jest filią SOK „Kuźnica” miał trochę innych charakter. Było to krótkie spotkanie z młodzieżą zarówno ze szkół podstawowych jak i średnich

1. Jak wam się żyje w Michniowie?

Przeważała odpowiedź „dobrze”, jednak wybrzmiewały pojedyncze głosy, świadczące o chęci mieszkania w większym mieście, w którym znajduje się więcej atrakcji. Cenią sobie ciszę i spokój w Michniowie, to że każdy się tu zna oraz czują się bezpiecznie, kiedy muszą przedostać się z jednej części miasta do drugiej nocą.

2. Jak spędzacie wolny czas?

Spotykają się ze sobą w grupie, spacerują, najczęściej na tzw. Posadę, uczęszczają na świetlicę w Michniowie, najczęściej spędzają czas w grupie na świeżym powietrzu.

3. Czym dla was jest kultura?

Kultura dla młodzieży jest dobrym zachowaniem, przykładowo przy stole, wszelakie zwyczaje, tradycje, obrzędy miejskie lub wiejskie, działalność artystyczna. Zgodzili się również, że pojęcie kultury jest bardzo szerokie i obejmuje wiele zagadnień, jak film, sztuka, teatr, muzyka, fotografia, pisanstwo.

4. Pytanie czwarte: czego oczekujecie od kultury w Suchedniowie i Michniowie?

Chcieliby więcej imprez, pikników, festynów skierowane do młodzieży, jednak uczestnikom trudno było określić konkretne typy wydarzeń, które chcieliby, by miały miejsce w ich wsi.

5. Jakie wydarzenie zorganizowałibyście w Michniowie?

Przykładowo koncert muzyki rapowej z zaproszeniem znanego dla młodzieży artysty. Jeśliby taki koncert miał miejsce, uczestnicy zadeklarowali pomoc w zorganizowaniu publiczności, zgromadzeniu swoich znajomych.

6. Gdzie spotykacie się ze znajomymi w przestrzeni wsi?

Przeważnie, na Posadzie oraz na scenie przy domu CKI Michniów. Latem w ciepłe dni spacerują na Kamień Michnowski.

7. Z czego, co dzieje się w Michniowie, jesteście dumni?

Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich.

8. W jaki sposób dowiadujecie się o wydarzeniach w Suchedniowie/Michniowie?

Dowiadują się od rodziców, zwracają uwagę na rozwieszane plakaty.

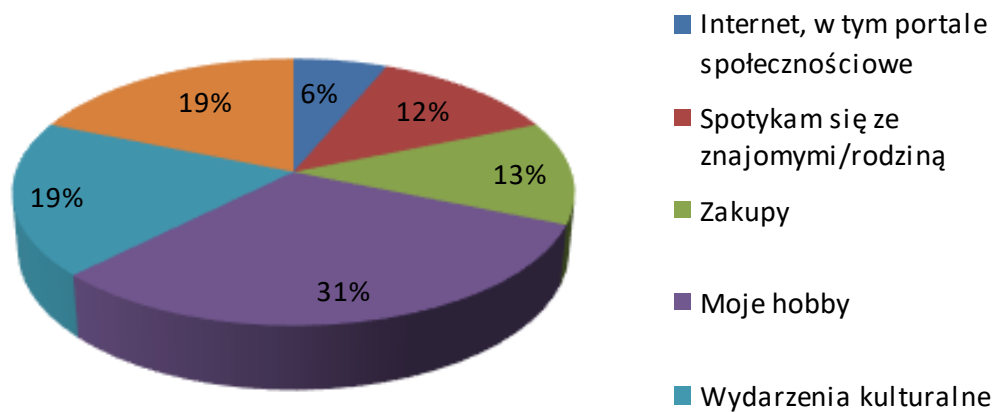
ANKIETY

W badaniu ankietowym wszystkich grup wzięło udział 86 osób. Ankiety zostały dopasowane do określonych grup docelowych: ogólna ankieta dla wszystkich mieszkańców, artystów, nauczycieli oraz młodych dorosłych z dziećmi. Ankieta ogólna została umieszczona w rozdziale METODY BADAJĄCE SPOŁECZNOŚĆ SUCHEDNIOWA. Większość pytań w ankiecie miała charakter otwarty, z tego powodu, w każdej grupie mogą pojawić się różne odpowiedzi, uzależnione od poglądów danej grupy. Odpowiedzi te zostały tak opracowane, aby były widoczne na wykresach.

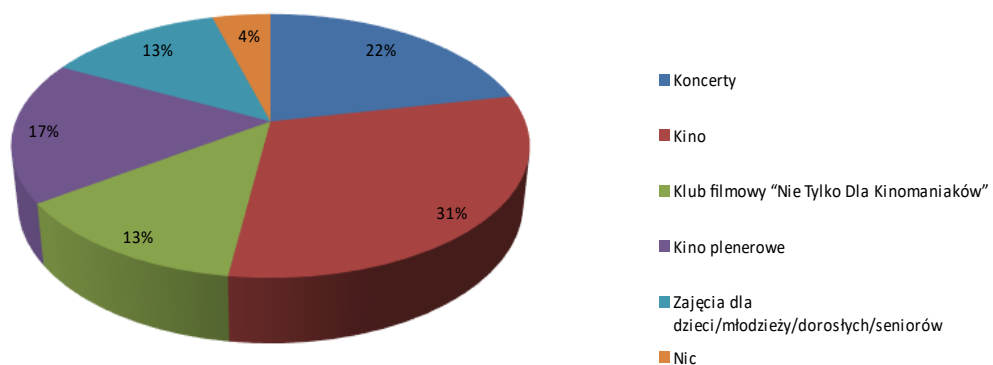
Ankieta dla rodziców z małymi dziećmi

W badaniu wzięło udział 10 rodzin.

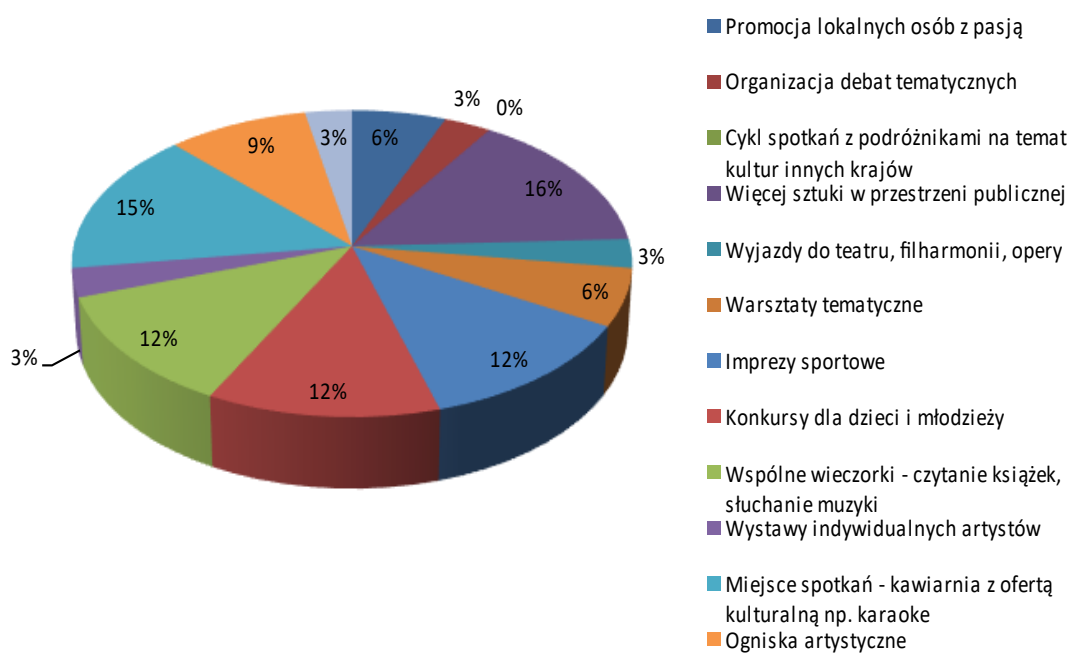
Jak spędza Pan(i) czas wolny?

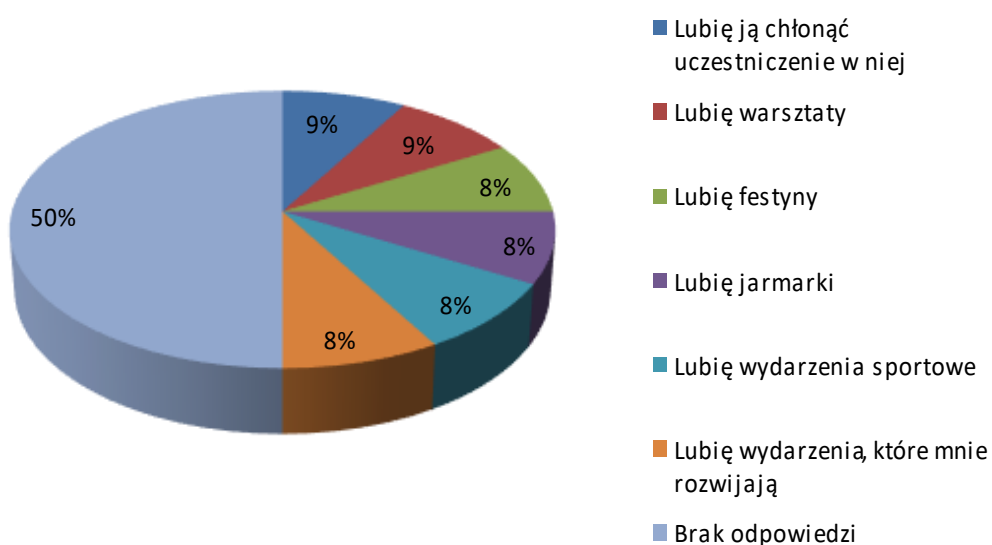
Co według Pana/Pani ciekawego kulturalnie dzieje się w Suchedniowie?

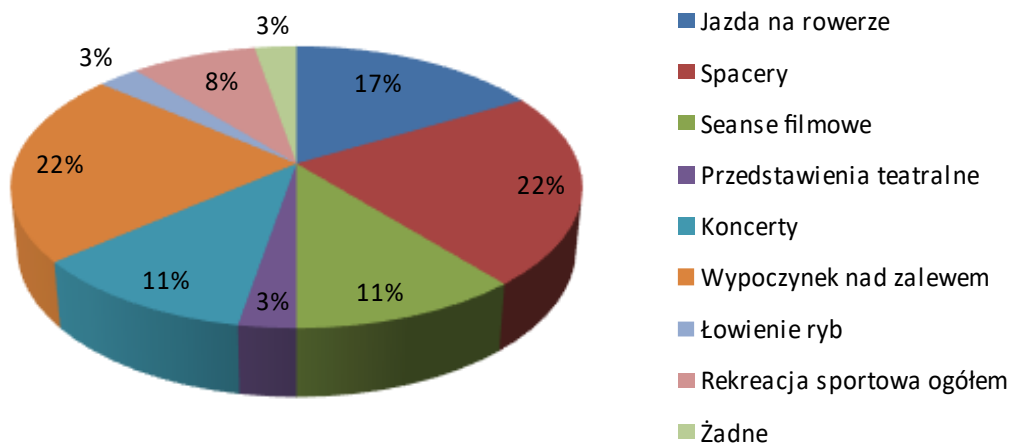
Czego w ofercie kulturalnej Suchedniowa brakuje?

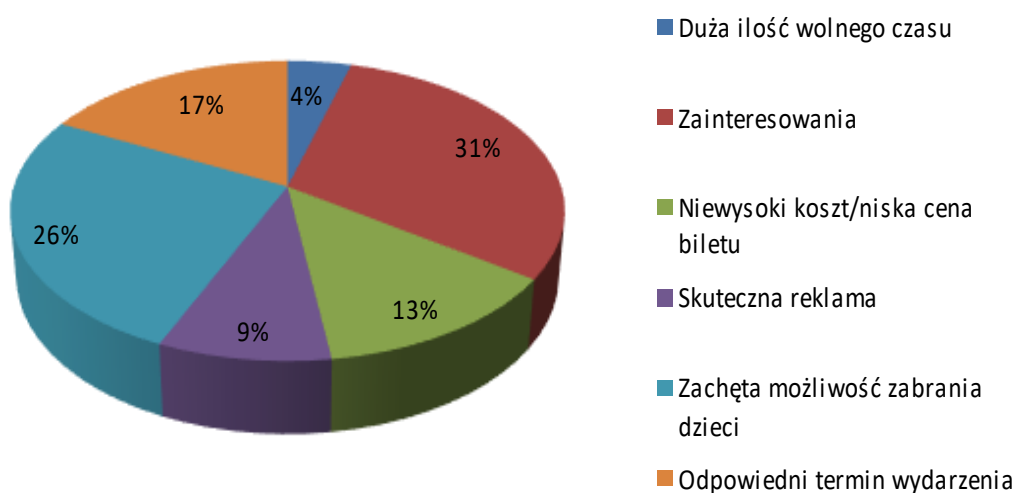
W jaki sposób lubi Pan(i) uczestniczyć w kulturze?

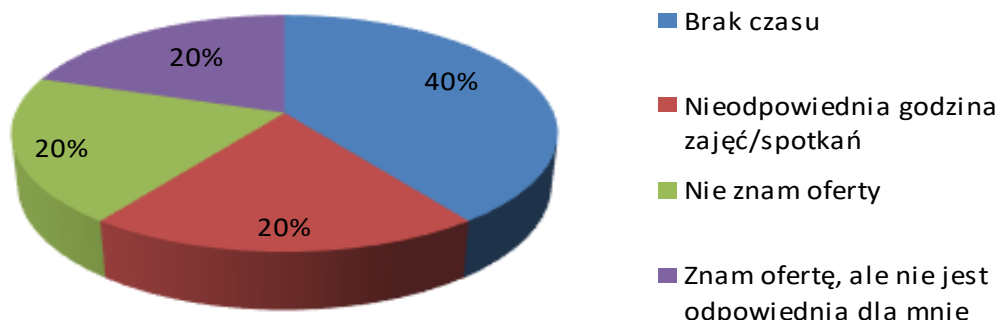
Jakie aktywności Pan(i) podejmuje w Suchedniowie?

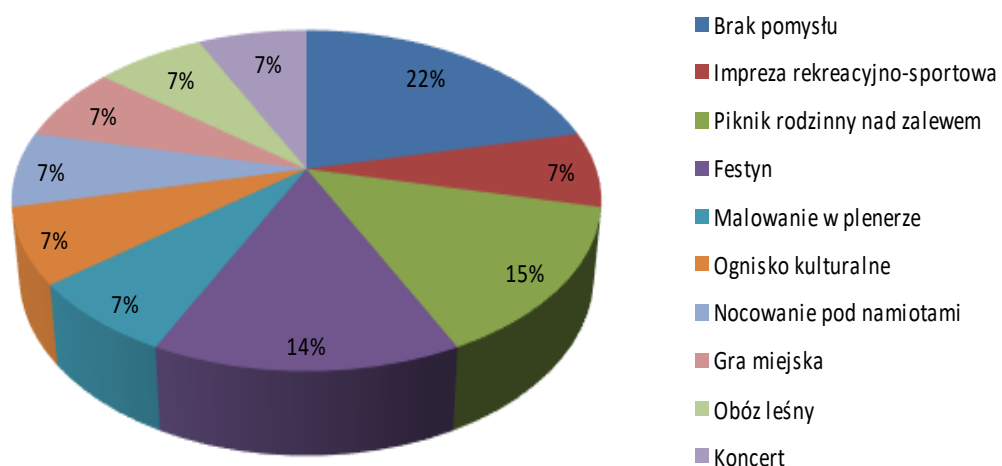
Jakie czynniki decydują o tym, że bierze Pan/Pani udział w wydarzeniach/akcjach/zajęciach kulturalnych?

Dlaczego nie korzysta Pan/Pani z oferty kulturalnej w Suchedniowie?

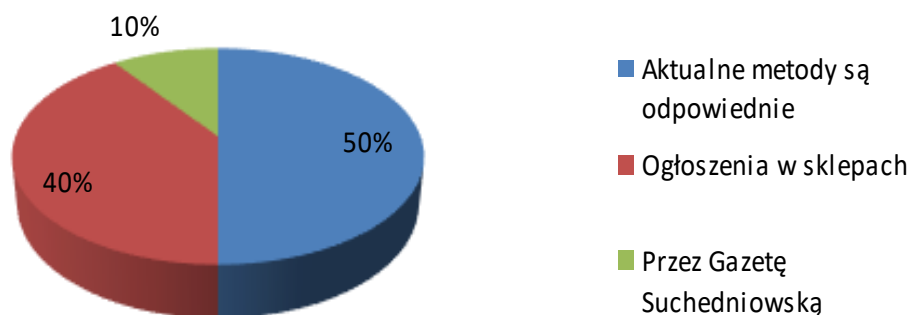
Gdyby miał/miała Pan/Pani taką możliwość, to jakie wydarzenie zorganizowałby/zorganizowałaby dla rodzin z dziećmi lub samych dzieci?

Czy uważa Pan/Pani, że w Suchedniowie
brakuje imprez ukierunkowanych
bezpośrednio do rodzin, takich, w których
mogłyby uczestniczyć w ciekawy i
aktywny sposób?

W jaki sposób chciałby/chciałaby Pan/
Pani być informowany/informowana o
nadchodzących wydarzeniach
kulturowych?

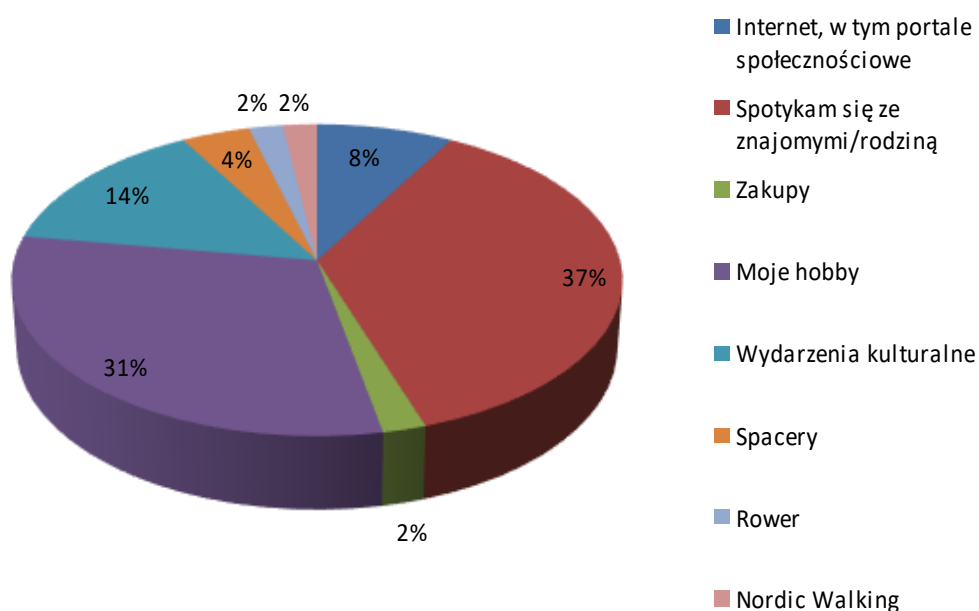

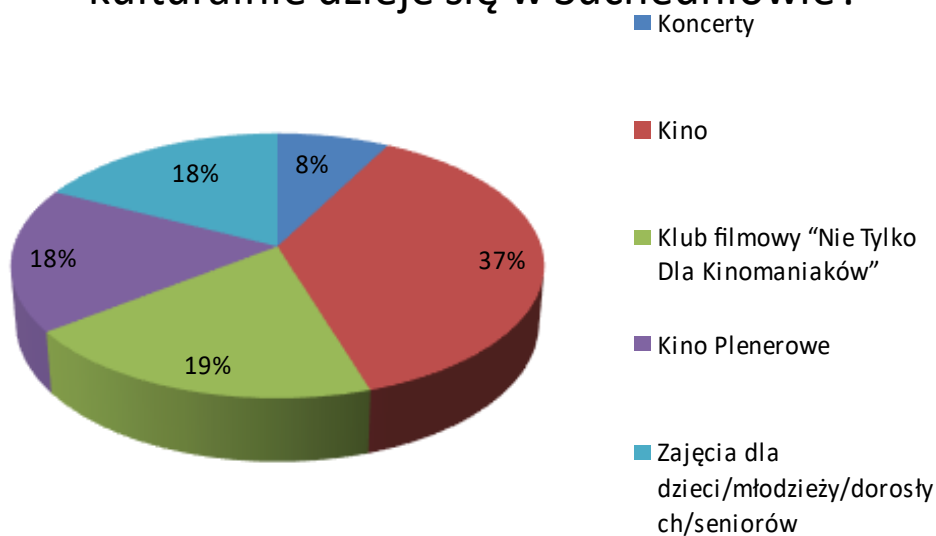
Ankieta dla nauczycieli

W badaniu wzięło udział 30 nauczycieli.

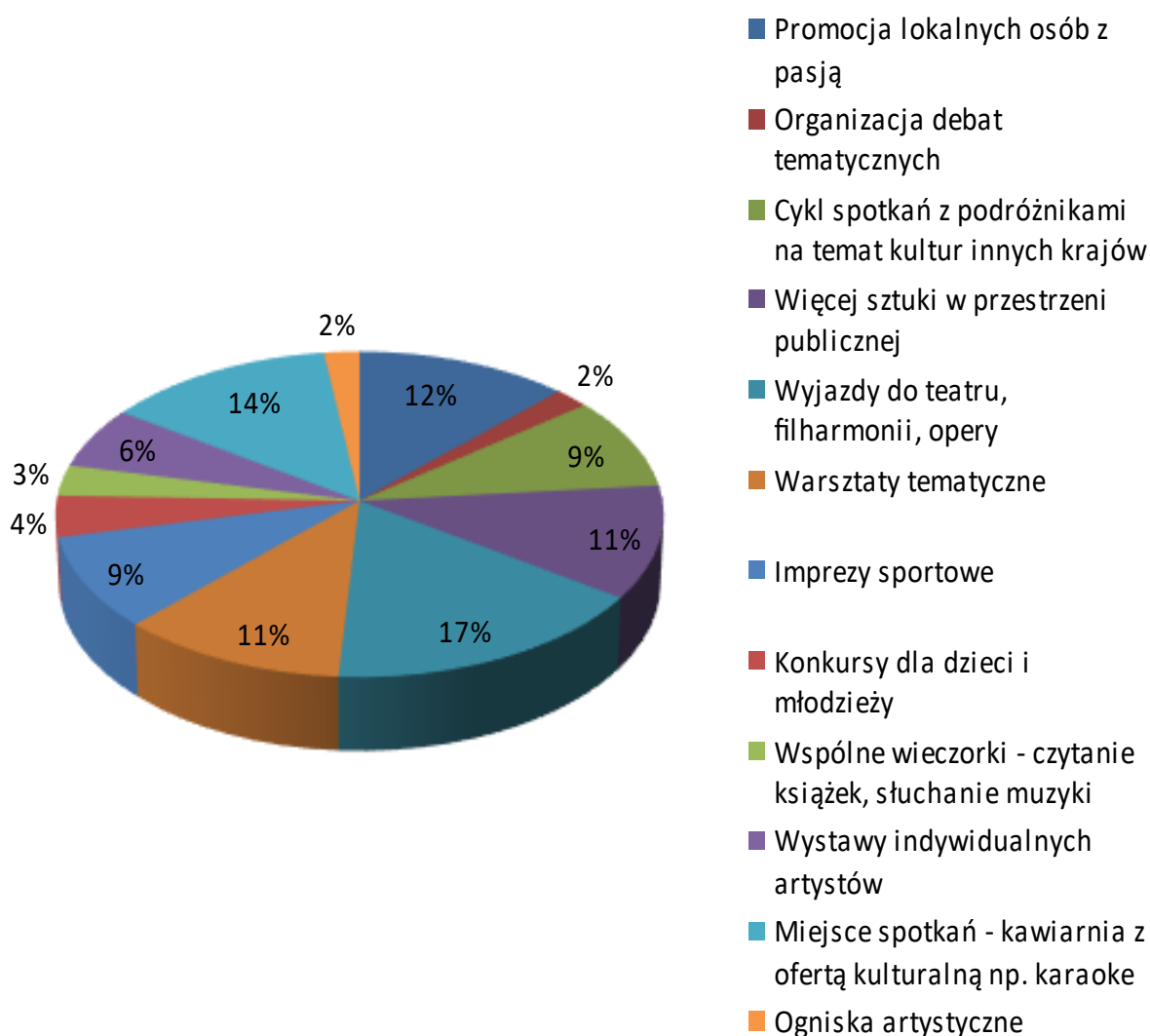
Jak spędza Pan(i) czas wolny?

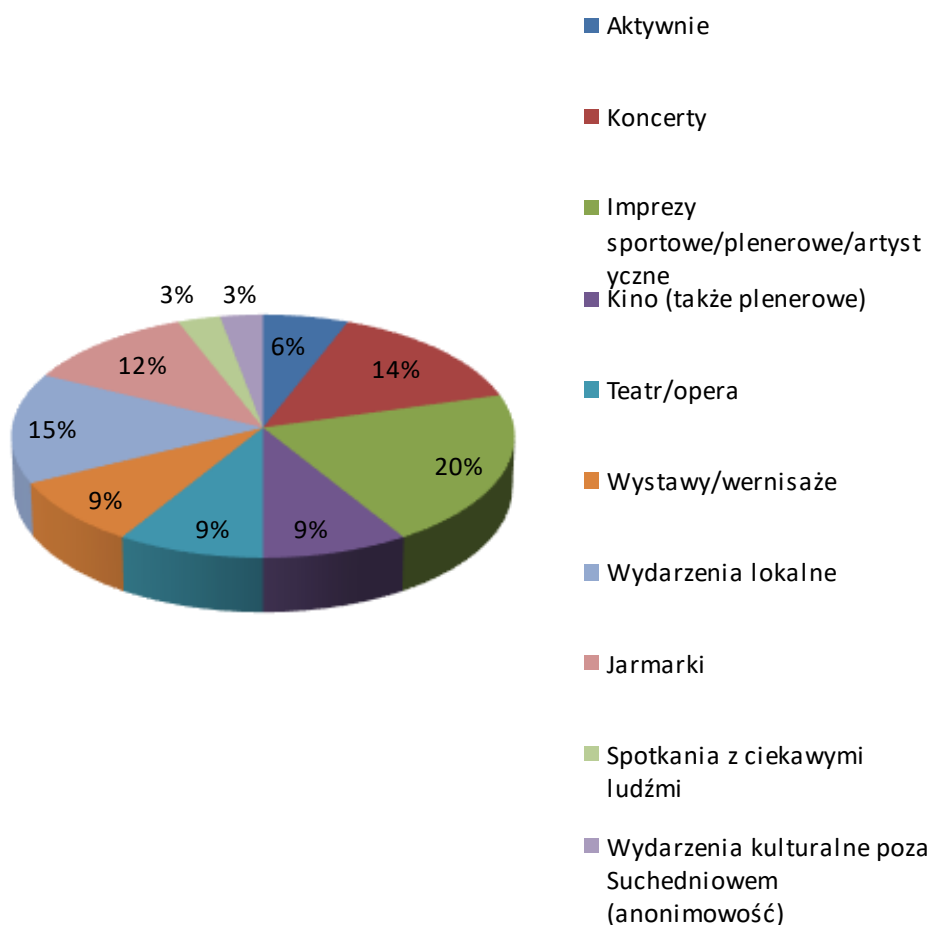
Co według Pana/Pani ciekawego kulturalnie dzieje się w Suchedniowie?

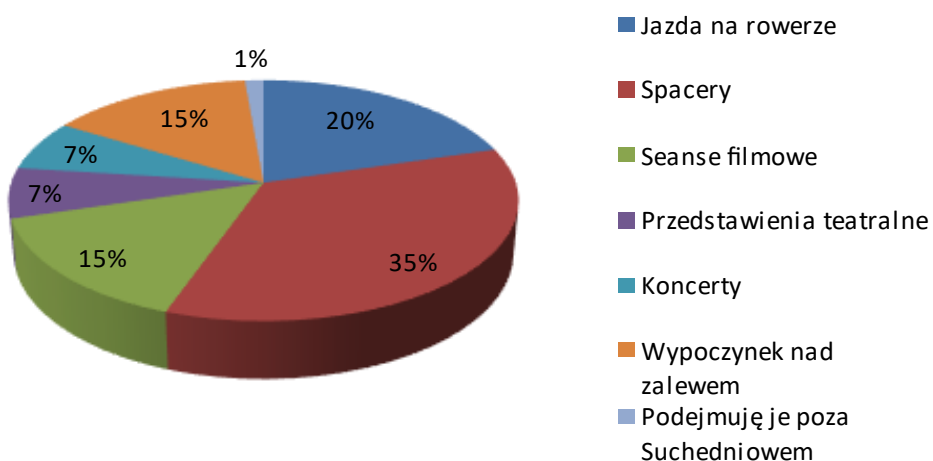
Czego w ofercie kulturalnej Suchedniowa brakuje?

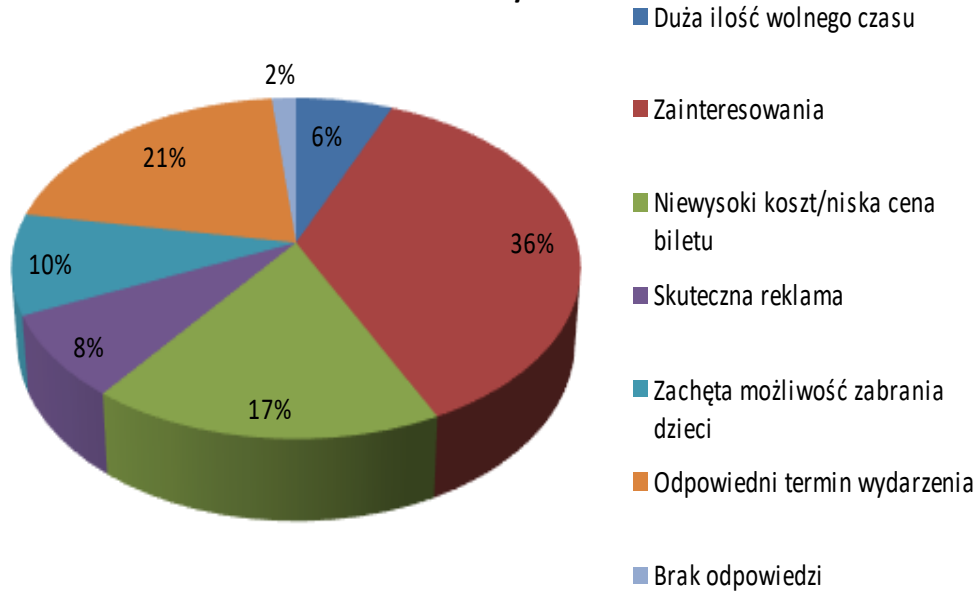
W jaki sposób lubi Pan(i) uczestniczyć w kulturze?

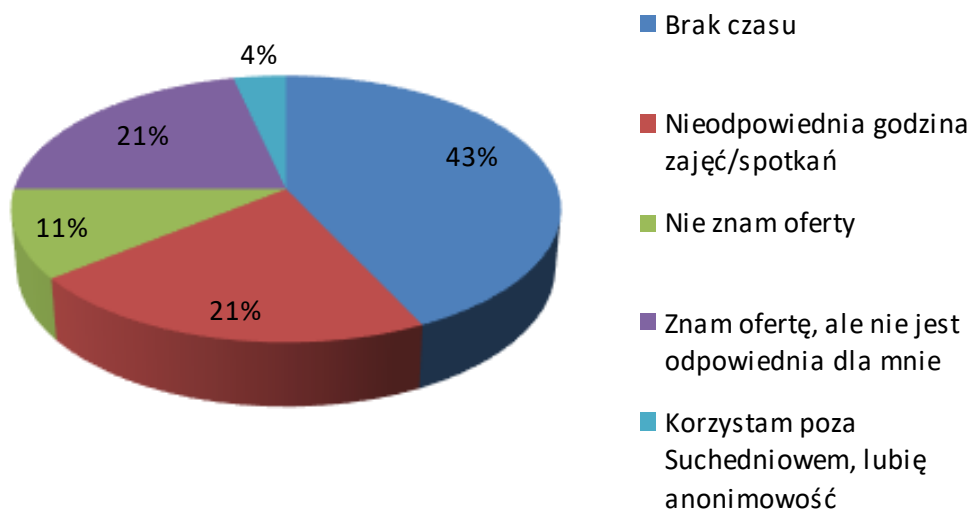
Jakie aktywności Pan(i) podejmuje w Suchedniowie?

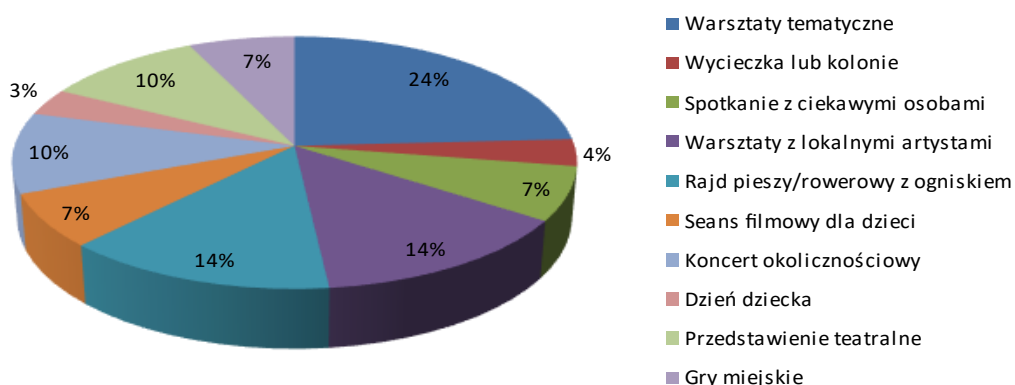
Jakie czynniki decydują o tym, że bierze Pan/ Pani udział w wydarzeniach/akcjach/zajęciach kulturalnych?

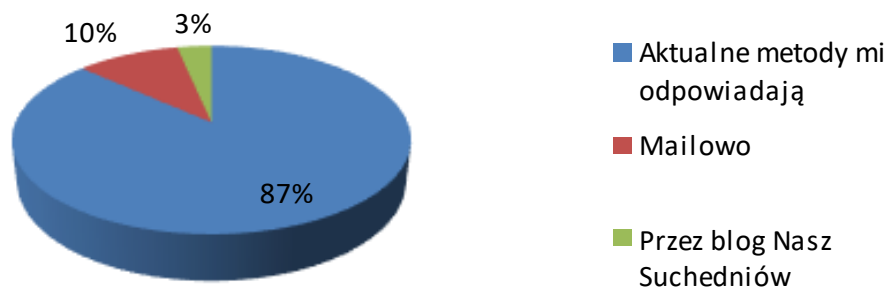
Dlaczego nie korzysta Pan/Pani z oferty kulturalnej w Suchedniowie?

Gdyby miał/miała Pan/Pani możliwość zorganizowania imprezy razem z uczniami lub dla nich, jakie wydarzenie by Pan/Pani zorganizował/zorganizowała?

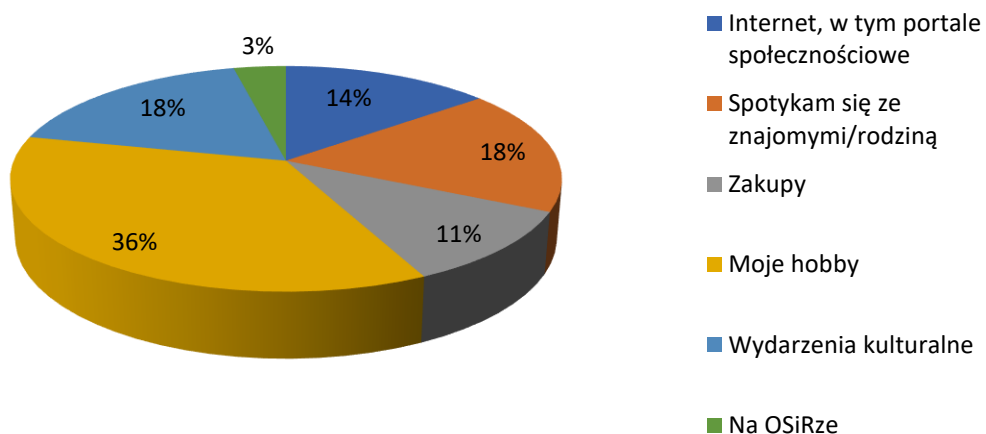
W jaki sposób chciałby/chciałaby Pan/Pani być informowany/informowana o nadchodzących wydarzeniach kulturowych?

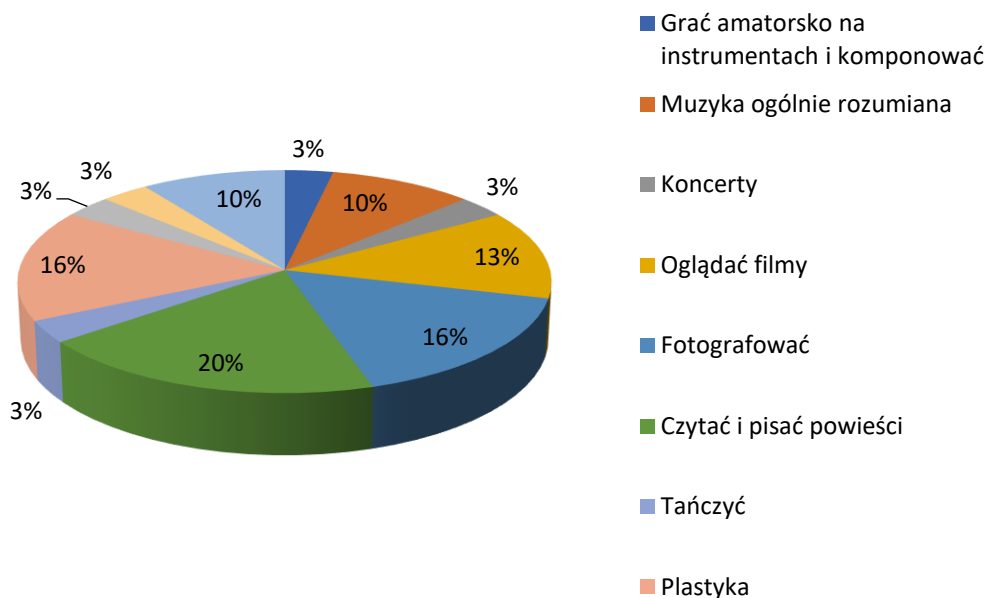
Ankieta dla artystów

W badaniu wzięło 11 artystów.

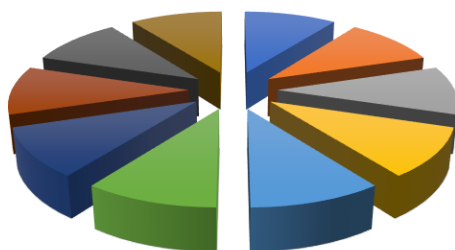
Jak spędza Pan(i) czas wolny?

Co najbardziej lubi Pan(i) robić? Co jest w tym dla Pana/Pani najbardziej atrakcyjne?

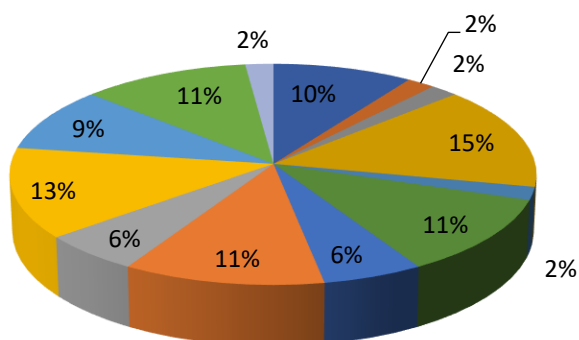

Czy w jakiś sposób dzieli się Pan(i) tym z innymi?)

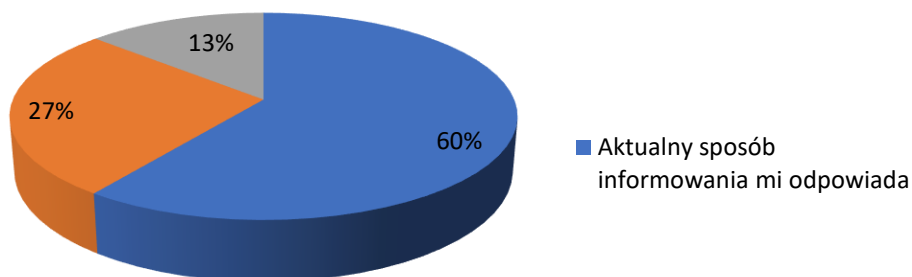
- Moje filmy są pokazywane na festiwalach oraz na mojej uczelni
- Swoje fotografie publikuję na fanpage'u na Facebooku, Instagramie oraz 500px
- Swoje powieści udostępniam na portalu Wattpad
- Organizuję wystawy z moimi dziełami
- Uczestniczę w zajęciach tanecznych
- Dzielę się swoją twórczością na wieczorkach autorskich
- Pokazuję swoją sztukę na warsztatach, prowadzę kursy z rękodzieła
- Prowadzę zajęcia dla młodych i dorosłych z malowania mandali

Czego w ofercie kulturalnej Suchedniowa brakuje?

- Promocja lokalnych osób z pasją
- Organizacja debat tematycznych
- Cykl spotkań z podróżnikami na temat kultur innych krajów
- Więcej sztuki w przestrzeni publicznej
- Wyjazdy do teatru, filharmonii, opery
- Warsztaty tematyczne
- Imprezy sportowe

W jaki sposób chciałby/chciałaby Pan/ Pani być informowany/informowana o nadchodzących wydarzeniach kulturowych?

METODY SKIEROWANE DO OSÓB INDYWIDUALNYCH

WYWIADY INDYWIDUALNE – Ambasadorzy kultury w mieście

Agnieszka Maślak: nauczycielka plastyki w szkole podstawowej w Skarżysku – Kamiennej, prowadzi m.in. warsztaty malarskie dla seniorów, uczestniczka wielu projektów, zaangażowana społecznie w prace z dziećmi.

(dłuższy wywiad)

Joanna i Włodzimierz Ciszek: Prowadzą działalność związaną z rękodziełem ludowym. Pan Włodek w 2020 roku był Mistrzem Tradycji w obszarze zabawki ludowej. Tradycja zabawkarska i rzeźbiarska w rodzinie Ciszków trwa od trzech pokoleń i jest związana z Przedwojennym Suchedniowskim Ośrodkiem Zabawkarskim. Joanna jest pracownikiem pomocy społecznej i wspiera męża w jego zabawkowej pasji.

Monika Smolińska: prowadzi własną firmę – pracownię artystyczną „Papier Klej Nożyczki”. Wykonuje własnoręcznie kartki okolicznościowe, pudełka na prezenty oraz drobne pamiątki. Chętnie bierze udział w różnych warsztatach artystycznych, które są organizowane przez SOK „Kuźnica”.

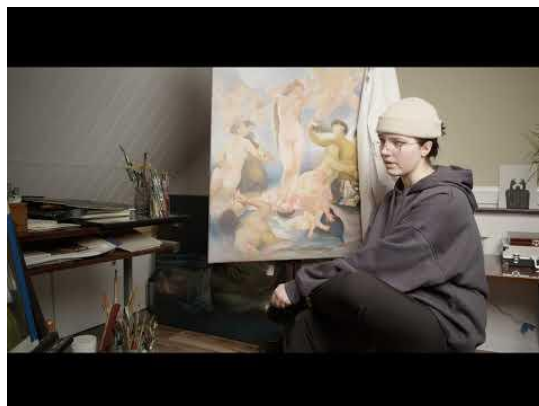
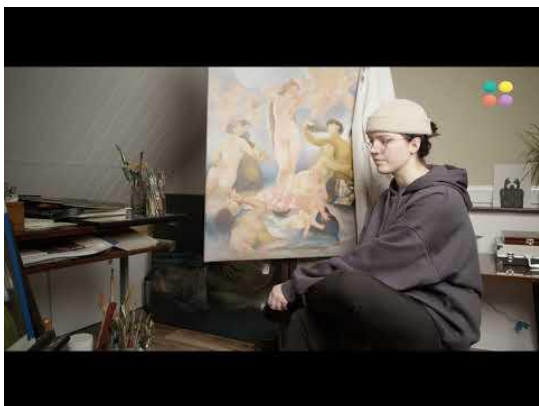

Paula Biskup: prowadzi własną firmę pracownię konserwatorską „Sztuka z piwnicy”. Wykonuje zabawki ludowe w nowoczesnych formach z obiciami tapicerskimi, galanterię świąteczną, szyje torby na zakupy. Otwarta na różne inicjatywy, zawsze uśmiechnięta.

Suchedniów:
KULTURALNIE!

Paulina Śmigiel: absolwentka Liceum Plastycznego w Kielcach, uczestniczka różnych warsztatów artystycznych. Hobbistycznie zajmuje się fotografią. Obecnie pracuje w firmie zajmującej się filmowaniem i prowadzeniem social media. Młody, zbuntowany, krytyczny głos.

(dłuższy wywiad)

Sara Sękowska: uczennica Liceum Plastycznego w Kielcach. Interesuje się grafiką, prowadzi własną pracownię malarską.

(dłuższy wywiad)

Sonia Bonar: pielęgniarka pracująca w szpitalu, należy do organizacji humanitarnej *Lekarze Bez Granic*. Wielbicielka kultury afrykańskiej, członek klubu filmowego *Nie tylko dla Kinomaniaków*.

Monika Borkowska i Karol Pomocnik: rolnicy, prowadzą ekologiczne gospodarstwo *Na Polu u Kopra*, od tego roku na ich ziemi powstają również ogrody społeczne dla mieszkańców Suchedniowa.

Andrzej Grabkowski: kolekcjoner sztuki, prowadzi Forum Anticum. Dom, ogród i sztuka. Autor licznych artykułów i opracowań historycznych. Zaangażowany w życie społeczne Suchedniowa, choć na co dzień mieszka w pobliskim Skarżysku - Kamiennej.

Gabrysia Margas: uczennica klasy 8 Szkoły Podstawowej, jest aktorką w amatorskiej grupie teatralnej Kowadełko, interesuje się grafiką komputerową i malarstwem. W planach ma naukę w Liceum Plastycznym w Kielcach.

(dłuższy wywiad)

WARSZTATY WYDOBYWCZE Z DOROSŁYMI „GLINIANE MIASTO”

Warsztaty były ostatnim działaniem w projekcie do którego zaproszono reprezentantów siedmiu ulic w Suchedniowie:

ul. Żeromskiego – Ania i Gabrysia Margas, ul. Zagórska – Urszula i Agnieszka Nowak, ul. Jasna – Marysia i Ewa Pajek, ul. Kielecka – Marcin i Amelka Pałac, Jowita Mazurek, ul. Bodzentyńska – Kasia i Marysia Wędrychowskie, ul. Mickiewicza – Justyna Król, Oś. Piłsudskiego – Luiza Bolechowska i Mia Paszkiel.

Działania zostały poprzedzone krótkim rysem historyczno – urbanistycznym:

Opracowany w 1854 roku plan przestrzenny miasta zakładał brak rynku, równoległe do siebie, przecinające się pod kątem prostym ulice, wpisane w łuk rzeki Kamionki i dolinę suchedniowską. Było to poza Łodzią rozwiązanie niespotykane na Ziemiach Polskich. Dzisiejszy Suchedniów składa się z kilku dawnych wsi m.in Baranów, Berezów, Bugaj, Kleszczyny, Błoto, Kruk, Pasternik i inne, rozrzuconych na znacznej przestrzeni. Miasteczko nadal rozwija się na wytyczonej w XIX wieku siatce ulic.

1. *Jak Ci się żyje na twojej ulicy?*

Ul. Żeromskiego: obecnie na ulicy żyje się fatalnie, wybudowana trasa ekspresowa nr 7 zakłóca wcześniejszy spokój, a wielki żółty znak MC Donald oświetla w nocy podwórka. Są też pozytywne ponieważ ulica położona przy lesie daje możliwość spacerów i wypoczynku

Ul. Bodzentyńska: Ja bardzo lubię mieszkać przy ulicy Bodzentyńskiej, uważam że jest to najlepsze miejsce do życia. Jako dziecko mieszkłam przy ul. Bodzentyńskiej, jako osoba dorosła przeprowadziłam się tylko 200 metrów dalej, ponieważ chciałam na tej ulicy mieszkać. Chciałabym, żeby ta ulica bardzo nie zmieniała się. Była piękna i jest piękna. Chciałabym tylko, żeby urosły wszystkie piękne drzewa, które przy niej rosły i ruch był trochę mniejszy. Obecnie trwa remont, jeździ dużo koparek. Ulica Bodzentyńska jest niekwestionowanym centrum, sercem, tętnem i wizytówką miasta. To ulica, która znajdowała się na każdej starej pocztówce Suchedniowa. Restauracja Staropolska, SOK „Kuźnica”, Szkoła Podchorążych, Dom Gajzlera, dr Poziomskiego, Budynki zarządu Staropolskiego Okręgu Przemysłowego.

Ul. Jasna: My jesteśmy zadowolone z ulicy na której mieszkamy, a przynajmniej z tego miejsca bo ul. Jasna jest dość długa. Słyszeć rzekę, jest dużo zieleni i spokój. Obecnie ruch jest bardziej wzmożony przez przebudowę ul. Bodzentyńskiej. Nie narzekam na sąsiadów ani hałasujących przechodniów. Jest to miejsce położone prawie w centrum miasteczka, gdzie wszystko jest blisko. Dużo ludzi buduje się na tej ulicy, jest wiele nowych pięknych domów, ale nie w mojej części z powodu braku miejsca i wolnych działek. Na rogu ul. Jasnej i Bodzentyńskiej jest dom Barzykowskich, skąd wyruszyli Powstańcy Styczniowi w drogę do Bodzentyna i po przeciwnej stronie już na ul. Bodzentyńskiej stoi krzyż, który upamiętnia to wydarzenie. Dom Barzykowskich jest moim ulubionym najstarszym domem na tej ulicy.

Ul. Mickiewicza: Obecnie warunki życia na tej ulicy są bardzo trudne z powodu przebudowy, która mogłaby być lepiej logistycznie rozwiązana. Mimo to jest to ściśle centrum Suchedniowa i wszędzie jest blisko

Ul. Zagórska: Na Zagórskiej jest spokój dlatego fajnie się mieszka, jest to miejsce, które sprzyja spacerom oraz różnej aktywności sportowej. Jest bardzo dużo rowerzystów, biegaczy i użytkowników nordic walking. Na końcu ulic jest brama do lasu, która cały tydzień jest otwarta. Jedynie w weekend ją zamykają, aby nie wjeżdżać samochodami. Najłatwiejszy dostęp do lasu po dobrej asfaltowej drodze jest z ul. Zagórskiej, dodatkowo znajdują się tam

leśna ścieżka edukacyjna stworzona przez Lasy Państwowe. Można powiedzieć że jest to taki lej turystyczny, który prowadzi na różne szlaki: Świnia Góra, Bliżyn, Dąb Bartek czy Starą Panią. Na ulicy zostało przeważnie starsze pokolenie, mało buduje się nowych domów i jest niewielki napływ nowych mieszkańców. Teraz nie widzi się tyle dzieci i młodzieży, która bawiłaby się na ulicy i spędzała razem czas, a kiedyś tak było. Bawiliśmy się w sztandary, w chowanego, w piłkę rysowaliśmy klasy, trudno nas było do domu zagonić, a teraz tego nie ma. Na ulicy jest pusto nowi mieszkańcy się nie znają.

Osiedle Piłsudskiego: Najnowsze bloki w Suchedniowie powiew nowoczesności. U nas na osiedlu jest mnóstwo dzieci przed blokiem, przez cały czas. Mieszka tam dużo rodzin z dziećmi. Przed blokiem jest dobra infrastruktura: plac zabaw, ławki, osiedle jest zamknięte, trochę się z tego śmiałam na początku ale teraz to doceniam. Tworzy się fajna społeczność dzieci i dorosłych, w bezpiecznych warunkach.

Ul. Kielecka: Mnie się dobrze mieszka na tej ulicy, ponieważ zawsze był to trakt przelotowy przez Suchedniów i całe lata było tam ogromne natężenie ruchu. Przyszedł ten moment, że wybudowano trasę ekspresową i nagłe ruch na ulicy spadł niemal do zera. Teraz jest trochę większy ale nie ma porównania do tego co było. Na rogu Powstańców i Kieleckiej znajdował się zajazd i poczta konna, gdzie podróżni mogli odpocząć i wymienić konie na trakcie Kraków – Warszawa. Obok przy ul. Kieleckiej jest Straż Pożarna Galeria Handlowa praktycznie ścisłe centrum miasta. Po drugiej stronie mojego domu jest dużo zieleni i las i rytm miasta nie jest bardzo uciążliwy. Jak wyjeżdżam na wczasy to często szybko zaczynam tęsknić i chętnie wracam do domu i na tę ulicę. Ja również mieszkam na ul. Kieleckiej, ale na drugim końcu i jak mi braknie śmietany, to muszę wsiąść w samochód i jechać do sklepu. Mam za to większą ciszę, mniej samochodów, moja córka uważa, że mieszka się tu beznadziejnie, bo wszędzie jest daleko i nie ma tam rówieśników.

2. Czy spędzasz wolny czas na swojej ulicy?

Ul. Żeromskiego: Moje dzieci, to mogę powiedzieć, że „na ulicy mieszkają”, zwłaszcza syn mieszka z rowerem. Jak przyjdą wakacje to praktycznie ciężko je do domu zagonić. Jeżdżą na rowerach czy rolnkach zwłaszcza że jest droga techniczna przy trasie ekspresowej, która daje fajne możliwości do tego typu zajęć. Tworzy się tam pewna młodzieżowa społeczność.

Ul. Jasna: Trzeba rozgraniczyć ulicę Jasną od osiedla Jasna, gdzie młodzież często spotyka się. W obrębie ulicy odwiedzamy się sąsiedzko, ponieważ bardzo się lubimy i życie towarzyskie kwitnie. Na samej ulicy nie ma klimatu do spacerowania czy spotkań, bo nie ma ławek i jest spory ruch. Dzieci i młodzież zdecydowanie spotykają się na osiedlu Jasna. Tam bawią się w chowanego w różnych zakamarkach, punktem zbornym jest sklep „Zośka”. Dużo się tam dzieje dla dzieci z podstawówki np. ostatnio było „poszukiwanie skarbów” zorganizowane przez same dzieci. Ważne jest też to że nie ma dużego ruchu na osiedlu i jest bezpiecznie.

Ul. Kielecka: w zależności o którym końcu mówimy. Jeśli chodzi o odcinek południowy to z mojej perspektywy dziecięcej ruch był tak duży że przez 15 minut czasem nie dało się wyjechać z mostka posesji, więc ciężko było mówić o życiu społecznym na ulicy. Dzieci często chodziły na „Błoto” czyli na ul. Żeromskiego, aby się bawić ze sobą, nawet na sanki chodzimy na „Błoto”. Myślę, że przejawem życia społecznego są furki w płotach pomiędzy sąsiadami taka alternatywa do ulicy na której było bardzo duże natężenie ruchu. W ten sposób tworzyliśmy i tworzymy takie podwórkowe społeczności. Od strony północnej na ul. Kieleckiej jest ścisłe centrum miasta, gdzie na parkingu przed „Biedronką” życie społeczne kwitnie.

Spotykamy się tylko z najbliższymi sąsiadami tymi dalszymi już dużo rzadziej. Nie mamy takiego jednego miejsca teraz, gdzie młodzież by się spotykała popołudniami, trzeba iść gdzieś dalej. Ulicą Kielecką obecnie bardzo dużo ludzi biega.

Ul. Bodzentyńska: My się spotykamy z sąsiadami głównie przy okazji prac gospodarczych na podwórkach, często wychodzimy wtedy z posesji na ulicę i gadamy. Życia dzieci na ulicy nie ma z powodu jednak znacznego ruchu, natomiast jest bardzo dużo spacerujących, ponieważ ulica jest zazieleniona i jest tam starodrzew.

Osiedle Piłsudskiego: To nie tylko przestrzeń za zamkniętą bramą ale również plac z fontanną i kolejny duży plac zabaw, gdzie dużo ludzi się spotyka młodych i starszych, są ławeczki można tam usiąść.

Ul. Zagórska: My utrzymujemy relacje sąsiedzkie z lat młodzieńczych, dużo się spotykamy i w sezonie letnim grillujemy i wspólnie jeździmy na rowerach. Młodsze pokolenie często spaceruje po ulicy i rozmawia ze sobą chodząc czasem bez celu. Ulica została podzielona na trzy odcinki, gdzie ludzie trzymali się bardziej ze sobą jest: „Królestwo”, „Galicja” i „Prusy”, dawniej rozgrywane były nawet mecze piłkarskie na tzw „Szpicu” między tymi grupami. Widać było, że rywalizowaliśmy ze sobą.

Ul. Mickiewicza: tu raczej, każdy mieszka oddzielnie, nie tworzymy zgranej grupy. Dużo jest osób starszych, nie ma młodych małżeństw ani dzieci. Praktycznie nie można tam budować nowych domów, ponieważ jest to już teren zagospodarowany i układ urbanistyczny jest chroniony przez konserwatora. Na odcinku od ronda do banku, to jeszcze osoby znam natomiast dalej już zupełnie nie znam, a przecież ulica nie jest długa. Ja nie mieszkam na tej ulicy ale się na niej urodziłam i wychowałam i potwierdzam, że kontakty utrzymywało się tylko z sąsiadami do banku. W latach 90-tych XX-wieku ta ulica była bardzo żywa, dzieci wszystkich sąsiadów bawiły się ze sobą, obecnie nie jest to już możliwe, żeby to odtworzyć, bo nie ma dzieci. Przynajmniej na tą chwilę. Chciałam powiedzieć jeszcze, że mieszkam w centrum a za domem mam las, dzikie zwierzęta i dalej jest kolejna ulica. Jest to siatka ulic: Mickiewicza, Słowackiego, Kielecka Emilii Peck.

3. Czy jest potencjał i atmosfera żeby zrealizować jakieś wydarzenie na twojej ulicy i jakie by ono było?

Ul. Jasna: Ja nie znam wszystkich osób, które mieszkają na mojej ulicy. Wydarzenie, które mogłoby się na ulicy Jasnej, ale też na każdej innej wydarzyć to: święto danej ulicy. Myślę że na jeden dzień można zamknąć ruch samochodowy na ulicy i mieszkańcy wychodzą przed domy z jedzeniem, jest muzyka, gry i zabawy dla dzieci. Nie byłaby to impreza zamknięta, zaproszenie dostaliby sąsiedzi z innych ulic, blisko położonych. Wydarzenie integrujące małe społeczności. Zależy mi żeby to było wydarzenie bardzo domowe np. ktoś piecze ciasto, dzieci robią lemoniadę itp. Atmosfera bardzo swobodna, domowa, sąsiedzka. Można by również zrobić na każdej ulicy w jeden dzień w miesiącu wyprzedaż garażową: niepotrzebne ubrania, zabawki, meble itp. Wymiana książek między sąsiadami.

Ul. Bodzentyńska: Projekt towarzyski taki jak na Jasnej myślę, że dalibyśmy radę zorganizować. Ja wierzę w siłę sprawczą każdej grupy mieszkańców, wobec jakiegoś zadania. Pomimo że jest to długa ulica to mieszka Nas przy niej stosunkowo mało. Mieszka na naszej ulicy dusza artystyczna jednak jest bardzo nieokiełznana i raczej nie dałoby się z nią na nic konkretnego umówić. Ulica Bodzentyńska to serce starego Suchedniowa i można by było zrobić tam projekt

historyczny. Miejsca wydarzenia, ludzie, ulica z potencjałem historycznym. Teren i infrastruktura harcerstwa to również wielka zaleta tej przestrzeni.

Ul. Mickiewicza: też jest starą historyczną ulicą, mamy spółdzielnię spożywcą pierwszą w Królestwie Polskim, starą porodówkę, bank spółdzielczy, stary „Marywil” – zakład o XIX wiecznym rodowodzie, a dziś tartak. Była tam również stara masarnia z tradycjami. Przed II wojną światową Suchedniów stawał się kurortem powstało wiele dobrej architektury, która dziś powoli przestaje istnieć, a szkoda. Inicjatywa na Mickiewicza raczej nie mogłaby się pojawić, bo społeczność nie jest zintegrowana. Jedynie seniorzy, którzy uczęszczają do Klubu Seniora w Suchedniowie mogłyby zaproponować jakieś wspólne wydarzenie artystyczne.

Ul. Zagórska: miała już swoje wydarzenie, które było organizowane przez kilka lat cyklicznie i gromadziło uczestników z całego regionu „Bieg o Puchar Kruka” Ulica ma dobrą infrastrukturę przy lesie, gdzie jest dużo miejsca na spotkania. Wyobrażam sobie również wystawę leśną lokalnej sztuki. Na Kruku mieszkał kiedyś artysta literat Stanisław Pająk, który parał się historią Suchedniowa i fotografią. Są też indywidualne talenty, które tworzą w zaciszu domu i nie obnoszą się z tym na zewnątrz. Z Zagórskiej pochodzi a już nie mieszka znany kielecki artysta plastyk Paweł Witowski.

Osiedle Piłsudskiego: nie znam żadnych artystów na ulicy ale wyobrażam sobie wieczór gier podwórkowych z dawnych czasów: porysować klasy, sznury do przeciągania, gumę do skakania

Ul. Kielecka: Mimo wszystko jest na niej spory ruch i na pewno nie jest możliwe aby ją zamknąć. To co przychodzi mi do głowy to sąsiedzkie grillowanie. Wyprzedaże garażowe nie tylko dadzą możliwość zakupu przedmiotów ale również zachęcą do odwiedzin sąsiedzkich. Ponieważ mam umiejętności i potrafię majsterkować to mógłbym przy okazji wyprzedaży robić warsztaty z konserwacji mebli albo naprawy starych przedmiotów. Punkt naprawczy rzeczy różnych. Na Kieleckiej nie znam żadnych artystów. Wiem tylko że była rozlewnia wód gazowanych. Mamy za to zabytek – XIX-wieczną kaplicę.

Ul. Żeromskiego: ma olbrzymi artystyczny potencjał, mieszka tam artysta znany w całej Polsce i jest Galeria Sztuki Podwórko. Serwisówka też daje wiele możliwości sportowych, mocno pofalowany teren dobry na zawody rolkowe czy rowerowe. Rondo leśne na końcu ulicy może być fajną przestrzenią dla sztuki. Nawa starej wsi „Błoto” można wykorzystać i urządzić survivalowy bieg w błocie.

IV WNIOSKI I REKOMENDACJE

Diagnoza pokazała, że Suchedniowski Ośrodek Kultury „Kuźnica” jest częścią sieci kulturalnej do której należą również liderzy społeczni i biznesowi. Rozszczelniają instytucje, wspierają, proponują nowe wydarzenia w które chętnie się angażują. Zespół badawczy dobitnie to pokazuje, raport z diagnozy został przygotowany razem z osobami będącymi w satelicie SOK „Kuźnica”. Badania przebiegły w dużym skupieniu i zaangażowaniu, które nie zmalowało do końca. Po przeanalizowaniu materiału jesteśmy w stanie przedstawić następujące wnioski i rekomendacje w postaci wyzwań jakie stawia sobie instytucja SOK „Kuźnica” na następne lata.

1. Komunikacja społeczna z młodzieżą i mieszkańcami. Nowe media intensywnie wkroczyły w życie codzienne dzieci i młodzieży, stały się głównym przekazywaczem informacji.
2. Integracja międzypokoleniowa. W XXI wieku, w związku z postępującym starzeniem się społeczeństwa, niezbędna jest realizacja idei „społeczeństwo dla wszystkich kategorii wieku”, czemu służy m.in. integracja międzypokoleniowa. Daje ona korzyści wszystkim zainteresowanym stronom. Seniorzy jako siewcy tradycji i życiowego doświadczenia, dorośli i młodzież jako siła sprawcza i potencjał twórczy oraz dzieci z właściwą sobie wrażliwością i energią.
3. Wsparcie suchedniowskich twórców/artystów. Miejsce na Galerii Sztuki wewnętrznej, stacjonarnej oraz napowietrznej/zewnętrznej. Możliwość rozwoju artystycznego w różnych formach: pisarska, fotograficzna, muzyczna itp.
4. Wydarzenia organizowane dla młodzieży oraz przy jej udziale. Dostosowane do jej potrzeb i zainteresowań
5. Rozwój eko świadomości Suchedniowian. Działania wokół natury bazujące na istniejącym potencjale.

IX PODSUMOWANIE

Realizacja pierwszej części projektu „Suchedniów: kulturalnie” sytuuje SOK „Kuźnica” jako kreatora sieci podmiotów związanych z kulturą oraz instytucji wychodzącej naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, wchodzącej z nimi w dialog. Przeprowadzona diagnoza potwierdziła nasze intuicyjne przypuszczenia, że suchedniowska „kuźnica” powinna wypracować lepsze relacje z młodzieżą poprzez dostosowanie swojej oferty do jej oczekiwań i zainteresowań, wyjścia z szeroką propozycją współpracy. Diagnoza pokazała, że instytucja dysponuje świetną infrastrukturą kulturalną i kinową, natomiast większej pracy wymaga proces partycypacji społecznej. Program Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne 2022 stawia przed nami nowe wyzwania i ambitne kierunki.